

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden nap reggel.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K.
Vidéken: „ 9.— „ „ 4.50 „

Főszerkesztő:

Dr. VARGA LAJOS.

Felölös szerkesztő:

SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: —

Arany János-u. 2. sz. Telefon 412.

Pünkösti tüzes nyelvek.

(Sz. Z.) Pünkösti tüzes nyelvekről szól eme írás. Bibliai szimbolumáról a szó hatalmas erejének, embereket, nemzeteket, világokat boldogító nagy eszmék emberi hangokon való megnyilatkozásának. Szabad gondolatok, igék és eszmék hirdetésének ünnepe a mai nap...

Vannak korszakok, mikor milliók várják a tüzes nyelvek égi jelenését. Mint most is, mikor körülöttünk zürzavaros hangokat halunk felharsanni csupán. Hamis jelszavak diszharmoniaja zug nagy összevisszaságban mindennek felejt.

Hol az igazság?! Keressük. És nincs olyan apostol, aki zengő nyelven rámutatna az örök, az élő igazságra úgy, hogy azt mindannyian szívünk együtt dobbanásával, lelkünk együttérzésével megérthetnénk. Milliók, mindannyian, közös megnyugvással.

Hamis szociális jelszavak tévesztik meg a sokaságokat. Korog

a gyomor s lázonganak a testrészek. És nem akad ékesszóló Menenius Agrippája a kornak.

Es nincs hatalma a szó erejének, mely azt értelmezi, hogy a visszavonás nem orvosolhatja a bajokat. A harc vérontással jár. Nekünk pedig óvakodni kell a vérvesztésektől.

Mert ugy-e bolond dolog lenne, ha az orvosi tudomány érvágást rendelne a vérszegénység gyógyítására.

Pedig a mai szociális korszellem ilyen formán rendelkezik.

Nehéz a megélhetés. Hát tegyük még nehezebbé. Sztájkoljunk! — Draga minden, hát tegyük mindent még drágábbá! Nem fizetik meg úgy a munkánkat, amint szeretnénk. Hát ne dolgozzunk. Hogy azután majd, ha dolgozni szeretnénk is, ne legyen, aki meg tudja fizetni a munkásságunkat. Nincs a gyomorban semmi. Vonjuk el tőle még azt a kevés tápszert is, ami a számára kínálkozik.

Hát hová fog ez vezetni?!

Hamis politikai jelszavak keringenek a levegőben. Csalódtunk hazafias reményeink letéteményeseiben.

A régi kormányzás nem tudott elérni semmit Magyarország jóvoltáért. A jelenlegi kormány toldozgatja-foldozgatja azokat a sebeket, amiket elmúlt évezredek sérelmei ejtettek az ország testén. És egy év alatt nem tudott eredményeket felmutatni! Üdvözlí a hamis íge.

Persze, hogy mit se tett a kormány.

Mindössze helyre állította az alkotmányos rendet. A pénzügyminiszter rendezte az államháztartás zavarait, megmentette a csódtól az országot, a kereskedelmi miniszter törvényt alkotott a munkás védelemről, orvosolta a szociális bajokat a maga hatáskörében. Csinált a vasutasoknak olyan fizetési táblázatot, amely vetekedik a leggazdagabb, legműveltebb nemzeteknek erre vonatkozó törvényeivel, a kultuszminiszter érvényt szerzett a magyar nyelvnek az iskolai tanításban s rendezte a tanítói fizetése-

Pihenőben.

A „Debreczen“ számára írta: Szabolcska M.

I.

Csupa harc az élet,
Küzdünk mindnyájan.
Megpihenünk, s újra kezdjük
Örök egyfolytában.

II.

Boldog, akit köztünk
Napi küzdésére:
Várva-várnak édes csókkal
Édes pihenésre! . . .

III.

Boldog vagyok én is,
Jó az Isten hozzám
Érdemtelen napsugaras
Aldást árasztott rám.

IV.

Egy szép barna kis leány
Csillagos szemével:
Les engemet, minden este,
Meleg öleléssel.

V.

Szép szava szólása:
Fél megnyugovásom,
Ölelése, csókolása:
Egész megváltásom.

VI.

Nem adnám a csókját
Széles e világért,
Puha karja ölelését
A nagy menyorszáágért.

VII.

— Én Istenem, áldd meg
A rámhajlását,
Hozzávaló szerelmetes
Szíve dobogását!

VIII.

Áldd meg a szaváért,
Áldd meg a csókjáért,
Az én lelkem kis leányomat
Aranyos magáért.

A hétről.

— A „Debreczen“ számára írta: Zéta. —

Hirtelen szakadt ránk a tavasz az idén. Igazán, egyik napról a másikra borultak virágzásba a gyümölcsfák, az orgonabokrok. Később pedig úgy felforrott a levegő, hogy nem is tavaszi, hanem nyári napokat és éjszakákat éltünk keresztül.

Ejszakákat is, mert alighogy bezárultak a színház kapui, megkezdette előadásait a cirkusz. Eljöttek hozzánk a Villand testvérek, a bohóc-komikum eme művészi interpretálói, akik estéről-estére azt bizonyítgatják, hogy nem szabad az életet komolyan venni, mert a nagy komolyság megfekszi az emberek gyomrát.

Dr. Révi Nándor is igazat adott a Villandoknak s értekezletet hívott össze egy nyári szinkör létesítése céljából. Olyan nagy volt a lelkesedés, hogy majdnem meg is szervezte a nyári szintársulatot is nagy hamarosan s csak hogy épen ki nem nevezte Márk Endrét bonvivánnak, önmagát kedélyes apának Szentkirályi Tivadart intendásnak, dr. Burger Pétert színházi orvosnak,

ROSE DEZSŐ

ékszerész
DEBRECZEN, Piacz-utca, Hungária-kávéház mellett.
ALKALMI ajándékok nagy választékban

ket, a belügyminiszter a közegészségügy terén többet tett, mint elődei évtizedek alatt, védbástyákat emelt az alkotmányvédelem céljaira.

Mi ez?! Semmi! Ordítják a hamis apostolok. Akik szeretnek halászni a zavarosban.

Az emberi szó hatalmas erejének, embereket, nemzeteket, világokat boldogító nagy eszmék emberi hangokon való megnyilatkozásának nagy ünnepén! várjuk ama tüzes nyelvek megjelenését, a melyeknek igazszólása kivezetné a hamis jel-szavak utvesztőjét a tévelygőket, a kiknek szózatán ur lenne nálunk a „Béke mindenek felett.

Politikai hírek.

A politikai helyzet.

Megirtuk már, hogy az az ováció, a mellyel a politikai pártok és a gazdasági világ Darányi Ignác földművelési miniszter eselődöntvényjavaslatát fogadták, nem hogy esőkkent volna, hanem nőiön nő. Különösen kifejezésre jutott ez a koalíciós pártok mult heti értekezletén, ahol megtörtént az a példátlan dolog, hogy a parlamentben egyelőre csak általánosságban tárgyalják le a törvényjavaslatot Darányi miniszternek ez természetesen semmiképen sinesen inyére s ezért mindent elkövet, hogy megnyerje a politikai pártokat. Péntekre, amint azt a lapok röviden megírták, magához kérte azokat a képviselőket, akikről tudta, hogy ellenzői a törvényjavaslatnak. Itt aztán épület jelenetek folytak le s ezekről a lapok még nem emlékeztek meg.

Rátkay László azt a kérést intézte Darányihoz, hogy törölje a sztrájk pragrafust.

— Nem lehet! — válaszolt a miniszter határozott hangon.

— Miért?

— Mert ma a képviselőházban nagyon exponáltan magam ezért a szakaszért.

Bodnár Gézát színházi titkárnak, az egyik debreceni lapszerkesztőt mint magyar Sarcy-t dramaturgnak s a színvonalra — ügyelőnek.

Végül azután kimondták, hogy még se játszanak színházadást, hanem orfeumot csinálnak *betéti társasági* alapon.

Ez szép! De az alapítók és betevők feleségei mit szólnak majd ehhez a tervhez. És az orfeumdivák művészi készségeinek megállapítására vajjon választ-e a közgyűlés orfeumi bizottságot.

Mert ezt a bizottságot nem engedjük ám el. Ha a közgyűlés beleszóllhat abba, hogy meddig emelje az osztrák a kvótát, kell, hogy joga legyen annak a megállapításához is, hogy az orfeum-énekesnők, meddig emeljék a szoknyájukat — sáros időben.

Ennek a bizottságnak a megválasztásához feltétlenül ragaszkodunk s nem is 16 tagból kell választani, mint a szinügyi-bizottságot, hanem legalább is százból. Elsőrangú kvalifikáció a megválasztókhöz, hogy a beválasztandó városatya fiatal, vagy legalább is középkorú legyen. Családi állapot

— Miért tetted ezt? — kérdezte megint Rátkay.

A miniszter nem válaszolt.

Rátkay László erre azt kérte a minisztertől, hogy legalább a büntetések azonnali végrehajtásáról szóló abszurd szakaszt törölje.

Itt félbeszakították a vitát.

Nem kevésbé kinos jelenetet provokált Rátkay László pénteken délután a pénzügyi bizottságban, ahol a vasutasok fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslatot tárgyalták. Kijelentette, hogy bár bizalommal viseltetik vezére, Kossuth Ferenc iránt, itt a bizottságban csak akkor hajlandó megszavazni a fizetésrendezési törvényjavaslatot, ha a szegyenletes és még a Tisza korszakhoz sem méltó pragmatikát is a bizottság elé terjesztik. Ha a miniszter junktimot kötött hát kerüljön az is a bizottság elé.

Kossuth Ferenc erőlyesen visszautasította Rátkay kérését és azt a hangot, amelyen előadta. — A bizottság végül Kossuth kívánságához képest határozott.

Thaly Kálmán jubileuma.

Indítvány a törvényhatóság diszközgyűléséhez.

Száz városatya aláírásával.

— május 19.

(Saját tudósítónktól). A Thaly Kálmán tiszteletére rendezendő jubileumi ünnepségnek mindenestre legkiemelkedőbb s legnagyobbszabású mozzanata: a törvényhatósági bizottság diszközgyűlése lesz. Itt fognak lefolyni az ünnep leglélekelőbb részletei.

A törvényhatósági bizottság elé, mint már jeleztük, indítvány fog kerülni, mely Thaly nagyságának s érdemének megörökítését kettős határozattal óhajtja végrehajtani. Ez az indítvány, melyet aláírás céljából most bocsátottak ki s köröznek a

mellékes, de a nőtleneknek mégis elsőbbségi jog biztosítandó.

Orfeumi bizottsági-ülés minden este 11-től hajnali 3 óráig tartandó. Ez kötelezővé teendő. Nehogy elhanyagoltassanak az ülések, mint a színház-bizottságnál.

A pezsögöt és általában a cekket a legtöbb adót fizetők soraiból választottak tartoznak fizetni.

És az üléseken milyen értékes lesz, ha — mondjuk — Dr. Révy Nándort, akit a bizottság elnökének ezennel jelölünk, így szólítja meg az egyik felszólaló:

— Náci, maga tetszik nékem. Náci!

De mit szól majd Dr. Burger, ha így szólunk hozzá:

— Mi iszunk malagát...

És mi lenne, ha a bizottság valamelyik Zsigmond, kereskedelmi tagjának felszólalása után kórusban zengenék a jelenlevők:

— Zsiga! Shhiga! mindnyájunk Zsigája... stb.

Hát ezt a városi ellenőrzés alatt álló mulatót feltétlenül meg kell csinálni. — Ugy szép az élet, ha zajlik.

törvényhatósági bizottság tagjai között, dr. Bakonyi Samu orsz. képviselő szövegezésében szószerint így hangzik:

Tekintetes Törvényhatósági Bizottság!

Huszonöt éve mult, hogy a függetlenségi és 48-as pártnak városunk I-ső kerületbeli választói a legnagyobb lelkesedéssel vívták ki a győzelmet Dr. Thaly Kálmán országgyűlési képviselő részére s azóta minden választás alkalmával megingathatatlan hűséggel, törhetlen ragaszkodással vitték győzelemre a zászlót, melyre a mi szeretett képviselőnknek neve volt fölírva. Mert ő nemcsak az országgyűlésen küzdött tántorithatlanul nemzetünk jogaiért, függetlenségéért, édes hazánk nagyságáért, hanem városunk közügyeinek gyámolítását, a város polgárainak ügyét pártkülömbőség nélkül oly odaadólággal és lelkesen karolta fel, és hűen szolgálta mindenkor, hogy városunk lakosaiban a közelismerés és hála érzelmeit örökítette meg, ápolta és fejlesztette. Ezért nemcsak választóinak lelkes köre tiszteli és szereti őt, hanem városunk képvisellete, a Tekintetes Törvényhatósági Bizottság egyhangulag választotta őt disztagjainak sorába és ezáltal lelkesedéssel adta meg neki a hű közszolgálat és nemes küzdelem legszebb, legnagyobb és legméltóbb jutalmát.

De a mi szeretett és tisztelt képviselőnk nemcsak városunkban szerzett elévülhetetlen érdemeket, hanem ő nemzeti kulturánknak is koszosor művelője. Egész életének nagy tehetségét és fáradhatlan munkásságát szentelé nemzeti szabadságharcunk egyik legnagyobb és legdicsebb korszakának, utolsó nemzeti nagy fejedelmünk, II. Rákóczi Ferenc korának felderítésére s nemcsak számos örökbecsű munkával gazdagította irodalmunkat, hanem tisztán és ragyogó fényben derítette fel ennek a nagy kornak szereplőit, viszonyait, eszméit és dicsőséges célját; sőt fáradhatlan kitartással, szent lelkesedéssel készítette elő és érlelte meg azt a nemzeti közóhajtást, nemes törekvést, hogy fejedelmet illető pompával szállíthattuk vissza idegenből a nagy nemzeti hősnak és társainak hamvait hazánk szentelt földjébe, örök pihenésre és ezáltal nemcsak letöröltük azt a gyászos emléket, mellyel a gyáva kor és bosszúálló hatalom oly méltatlanul sújtotta a legnagyobb és legnemesebb hősök egyikét és társait, hanem szent nyugvóhelyükben oly élő emléket teremtettünk, mely örökre tanítja a késő utókor is, miként szeresse a hazát egész az önfeláldozásig.

Hogy ezt a nagy irodalmi érdemet, annak a nagy nemzeti örömeinek jelentőségét, valamint szeretett képviselőnk egyébirányu működését miként méltányolta, a nemzet fényesen mutatja ez, hogy a magyar tudomány egyetem disztudorrrá avatta a mi Thaly Kálmánunkat. A Magyar Tudományos Akadémia disztagja és egyik osztályának vezető elnöki tiszteére emelte. Társörvényhatóságok és városok disztolgárukká siettek őt megválasztani, feliratokkal üdvözölték. És az annyifelől megnyilatkozó nagy kitüntetések közt öröm és büszkeség fogja el és tölti be a mi lelkeinket is. Mert az a kitűnő férfiú, kit hazánk szeretete s közelismerése annyifelől is oly bensőleg tüntet ki, amienk, ami képviselőnk, ő maga is büszke Debrecenre.

Városunk polgárainak öröme és büszkesége indították a tek. törvényhatóságot, hogy dr. Thaly Kálmán tevékeny élete érdemeinek méltatásául negyedszázados képviselőségének betöltése alkalmából jubileumi közgyűlést rendezzen.

Ennek a jubileumnak azonban nem

A GERŐ ruha áruházában a **legolcsóbban**

lehet vásárolni férfi-, fiu- és gyermek ruhát Debrecen. Piac-u. 41. (a nagytrafikkal szembe)

szabad a szeretet és elismerés érzelmeinek kifejezésével megelégednie, hanem az elévülhetlen érdemhez. az ennek elismeréséből származó szeretethez és méltánylathoz az lesz a méltó, ha örök emléket állítunk, mely maradékról-maradékra hirdesse a mi szeretett képviselőnknek, dr. Thaly Kálmánnak és az iránta való tiszteletünknek emlékezetét. Ettől a meggyőződéstől indítva tisztelettel indítványozzuk, hogy:

1. Debrecen szabad királyi város közönsége a létesítendő debreceni református egyetemen működendő hittani, jogi, bölcséleti és orvosi szakok legkitünőbb előhadást tanúsító hallgatói részére 10.000—10.000, együtt 20.000 K. ösztöndíjalapot teremtsen.

2. Határozza el a tek. törvényhatósági bizottság, hogy a Péterfia és Bethlen-utcát összekötő Kasza-utcát dr. Thaly Kálmán képviselőnk iránti tiszteletből és elévülhetlen érdemeire való tekintetből örök időkre Thaly-utcának nevezi el.

Debrecen, 1907. május 18.

Az indítvány első aláírói Kovács József polgármester, Oláh Károly tanácsnok, Márton Imre függetlenségi pártelnök s Medgyaszay Miklós árvaszéki ülnök voltak. Legközelebb módunkban lesz, hogy ez indítványt aláíró száz városatya teljes névsorát közreadhassuk.

Városháza és vármegye.

A város tavalyi zárószámadata. A város 1906. évi zárószámadatainak, közgyűlési tárgyalás előtt való felülvizsgálatára kiküldött bizottság, Márton Imre elnöke mellett már e hét során ülést tart s megkezdte a zárószámadás tételeinek boncolását. A jog- és pénzügyi bizottság később, de mindenesetre még a június derekán tartandó közgyűlést megelőzően veszi bírálat alá a zárószámadást.

A Boeszkay-ünnephez. Kellemes meglepetésben részesítette Somossy Béla bőszi örményi polgármester Hajdumegye központi tisztikarát s a megyei törvényhatósági bizottság Debrecenben lakó tagjait. A polgármester, mint a Boeszkay-szoborleplezés ünnepét előkészítő bizottság alelnöke, az összes fentnevezettek részére ingyen bankettjegygyel kedveskedett, melyeket szétosztás végett tegnap küldött meg Kovács Gyula alispánnak. Bőszi örmény csakugyan magyaros vendégszeretettel várja atyafiait.

Elmaradó tanácsülés. A holnapi rendes tanácsülés az ünnep miatt elmarad. Több sürgős ügyet tegnap intézett el soronkívül a tanács, melynek legközelebbi rendes ülése kedden délelőtt lesz.

Taboroznak a hajduk.

A nánásiak pünköshti ünnepe

Weszprémy főispán Hajdunánáson

— Május 19.

(Saját tudósítónktól.) Hajdunánáson, Rákosi Viktor ötletéből, föllevenitük holnap a hajdukerület öt népének egyik feledésbe ment régi ünnepét, a *taborzót*. Az ünnepségen részt vesz *Weszprémy* Zoltán főispán is, kinek fogadtatására nagyban készülődnek a nánásiak. Kivüle jelen lesz a taborozón Ko-

vács Gyula alispán s *Rákosi* Viktor orsz. gy. képviselő is valamint a megyei közélet számos kitünőbb egyénisége. Hajdunánás városában rég volt oly nagyszabású ünnepség, mint a holnapi lesz. Rendezője a nánási függ. és 48-as párt.

A taborozó meghívója, mely élénken emlékeztet a kurucbeli nemű invitációkra szószerint így hangzik:

Polgártársak!

Kedves hajdutesztvéreink!

Magyarország legnagyobb fia Kossuth apánk mondotta, hogy „*Legyen e hazában Szabadság, Egyenlőség, testvériség.*“

A függetlenségi és 48-as pártnak is ezek a legszentebb elvei.

Az a kor kivívta a szabadságot és az egyenlőséget a törvény előtt, de még ma sincs meg közöttünk az igazi egyenlőség és testvériség.

Ennek a kivívása a jelen és a jövő nemzedék kötelessége.

Ez a magasztos cél indította a hajdunánási függetlenségi és 48-as pártot, midőn megalakulása alkalmával elhatározta, hogy városunk közönségnek egy olyan népmulatságot rendez, amelyen a „*Testvériség és Egyenlőség*“ elve fog bennünket egy közös mulatságon is egyesíteni.

A függetlenségi és 48-as párt 48-as bizottsága meghívja polgártársainkat, hogy a Nagy Lajos-féle fürdőben, pünköszt másodnapján tartandó Hajdutaborozón, mely népmulatsággal, tréfás mutatványokkal, táncmulatsággal, hajdujátékokkal és tűzijátékokkal lesz egybekötve, mennél nagyobb számmal vegyen részt.

A hajdutaborozó védőnöje Nagyságos Rákosi Viktorné urasszony lesz, ki velünk mulat, szeretett képviselőnkkel együtt.

A taborba délután 2 órakor, a Boeszkay-térről szászok alatt, zeneszó mellett vonulunk ki.

Belépti-díj személyenkint 1 korona. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és a „*Hajdunánási Ujság*“-ban nyugtázzuk. A taborozó tiszta jövedelme a hajdunánási függetlenségi és 48-as párt pénztára javára szolgál.

Irodalom.

(**Nagy Zoltán költeményei.** Most jelentek meg Nagy Zoltánnak, a debreceni poétavilág kétségkívül nagytehetségű tagjának költeményei, Budapesten, „Hónapos szobákból“ cím alatt. Huszonegy költemény van a végtelenül csinos kiállítású könyvben, mely mindenesetre sokat fog beszélni szerzőjéről. Mi, őszintén megmondjuk, kissé elfogultak vagyunk Nagy Zoltánnal szemben; mi őbenne látjuk az egészségesebb irányú új magyar poézis egyik legkimagaslóbb alakját; mi azt várjuk és hisszük, hogy Nagy Zoltánról a középiskolai tanulóknak husz-harminc év múlva nagyon sokat kell beszélniük, az irodalomtörténeti órákon. — Bennünket meg fog, rabul ejt, elragad az ő esodálatosan siró-bugó hangja, egyszerűen megfestett bánata, veleszületett éjfékete melankóliája, mely egy percig sem a jelenen, folyton csak két régi képen ömlik el: édes anyjában, ki korán sirba szállt s egy szőke leány, kivel a poéta szót is alig válhatott.

Szinte fáj, hogy külföldön irta Nagy Zoltán a legszebb verseit; ezek között is a legeslegszebbet, a *Ringatót*, mely csakugyan díszitene Petőfink könyvét is. A párisi dolgok közt nem egyet kapunk olyat, hol Nagy Zoltán - Lonfellow gondolatmélységét éri el. Lonfellow-hoz különben is nagyon hasonlít ez a poéta; a *Homok*, *Az árny meséi* (itt egy csomó üde Heine-szint a kapunk) s

legfőképen *Az ócska templom* oly poémák, melyek alá szinte odaképzéljük a legmélyebb angolszász költő nevét. A *Varjak* Vajdaszerű vers, egy kevés homályossággal a legmodernebb irányból, amely utra Nagy Zoltánnak kár volna eltévednie. Az *Ócska könyvek* olvasása közben, századokat átfogó koncepcióján tűnődve, nem akarjuk sehogysem elhinni, hogy a költő „hat éve volt tizenhatéves“.

Csak élvezettel lehet olvasni ezt a könyvet Minden versét egyforma gyönyörűséggel. Poéta-ember, aki mindent meglát, delikateszket is kap: gyöngyszemekként pergő, sokhelyet zamatosan magyar ritmusokat, nagy rimképeességet, s valamit, amit már minden olvasónak észre kell vennie: gyönyörű, új, különösen a bánatot s a néma fájdalmat körülárnyaló kifejezéseket.

Hely híjján meg kell elégednünk kritika helyett recenzióval. S azzal végazzuk e „tudósítást“, hogy hitünk szerint Nagy Zoltánnak ez az első könyve szenzációt fog kelteni irodalmi körökben, s kevés poétánk pályáját illik annyi tisztelettel s várakozással figyel-nünk, mint az övét.

A könyvet az Athenaeum nyomtatta, címfedelét Tassy Csaba rajzolta, akit kissé elkényeztettek már a fővárosban. Két koronáért kapnátó a kötet minden debreceni könyvesboltban is. (Z.)

(**Vályi Nagy Gusztáv verses-könyve.** Vályi Nagy Gusztáv nem úgy halt meg, mint a koldus, aki semmitsem hagyott. Utána maradtak lelkétől lelkezett árva magzatai: szomorkodás, vidámos, pajkos dalai. Fogadást tettünk, akik itt szólunk, az ő sirhalmanál, hogy árván maradt nótáinak mi leszünk a kézenfogói, világba vezetői.

Neki nem adatott meg az az egyetlen öröm, ami költőt illet, hogy dalait szárnyukra bocsássa; szomorú kötelességünk, hogy amit az élet tőle megtagadott, halála után váltsuk be. — Embere volt ő is amaz azrak szomszédjának, különös szerzetnek, akik álmodoznak, akik énekelnek; amit énekelnek: keserűség, de amit álmodnak: gyönyörűség. Dalait alkalom, jószív teremtette; úgy szaggatta őket daltermő fájáról, mint más a virágot rakott rózsafáról. Valami ősmagyar, nem keserű humor lüktetett véreben; s ennek a humornak kisugárzásában gyermeki nagy szíve minden aranyosnak, szépnek, jónak látott; ennek a szárnyain könnyen repült által minden nagy mélységet. A lelke olyan volt, mint nyár pillangója: gondtalanul repült virágról-virágra; élte az életet s minden órájának letépte özszeját. A halál úgy érte, mint sötét váratlan fekete szárnyával egy pillantás alatt betéitette. Tavasz hajnalon rövid pere futásán „tröppenni azt a határtalanságot, mely a Fődesillagtól Siriusig ásit: igazán, mintha csak poéták számára kirendelt tragikus, szép végezet volna!.

Sok koszorút tettek mások a sirjára s ime: most maga fon utolsó magának, üde virágokból, magyaros dalokból, amelyek szívéből rövid évek során bokrostól hajtottak.

Kérjük mindazokat, akik őt szerették, becsülték, ismerték: váltsák meg dalait, kedves hagyományát ennek a korán mult, szegény jó fiúnak; hadd emeljünk sirján emberi emléket, mely némán hirdesse, hogy ami nemes, jó, igaz, szép e földön; nem hanyatlik sirba, nem porlad a porba, nem mulik a muló, rohanó idővel! A könyv ára 2 korona.

Az előfizetési pénzek postán „Szávay Gyula Debrecen“ címre küldendők, elfogadja nyugtázza azokat a „*Debreczen*“, „*Debreczeni Ujság*“, „*Debreczeni Független Ujság*“ és „*Debreczeni Reggeli Ujság*“ szerkesztősége is.

Debrecen, 1907 május 15.

Könyves Tóth Kálmán, Szávay Gyula,

Nyelviskola. Felnöttek oktatása. Széchenyi-u. 19.

◀ Német-, francia-, angol- társalgó- és irodalmi nyelv. ▶

Hivatalos órák egész délután.

Jánosi Zoltán, Oláh Gábor, Kuthi Sándor, Lengyel Béla, Gal Zoltán, Szunyogh Barna, Rác Lajos, Zivuska Andor, Szávay Zoltán.

Itt említjük meg, hogy Vályi Nagy Gusztáv siremlékére az ev. ref. főgimnázium ifjusága nevében tolesvai Nagy Barna 23 koronát küldött be Szávay Gyulához, mely összeget e helyen is köszönettel nyugtázzuk. — A „Debrecen” szerkesztőségéhez Kissné Besseney Ilona két koronát küldött be Vályi Nagy Gusztáv költeményes kőtetének egy példányára val. előfizettként, mit is itt nyugtatunk.

A debreceni munkások forongása.

Általános iparos sztrájk készül.

A munkaadó szövetség felhívása.

— május 19.

(Saját tudósítónktól.) Mint előrelátható volt a debreceni építőiparosok szövetségének azon ténye, hogy a munka közvetítőt, kötelezőleg minden munkásra — felállította, óriási forongást idézett elő a szervezett munkások körében. A szakszervezetek kezéből egy nagy hatalmat ragadtak ki a munkaadók és ezt a szervezett munkások mindenáron meg akarják akadályozni.

De hogy a mai nap erre a dolgra vonatkozó eseményeiről sorrend szerint emlékezzünk meg, itt adjuk a debreceni építőiparosok felhívásának lényeges részét, mely a következő:

Felhívás az építőmunkásokhoz.

Tudomására hozzuk a debreceni építőmunkásoknak, hogy a debreceni építőiparosok szövetségének a munkaközvetítő hivatalát e hó 21-én, azaz kedden felállítjuk és ugyanazon napon az összes építőipari munkásokra nézve — kivételével azon munkásoknak, akik a munkaadók egyetemével korábbi keletű szerződéses viszonyban állnak. — a hivatal útján a munkaközvetítést is életbe léptetjük. Ezen munkaközvetítőt a munkaadók és a dolgozni akaró munkások érdekében létesítettük, hogy a munkás szakszervezetek vezetőségei részéről tapasztalt bojkott és egyéb erőszakos eljárásoktól és bántalmazásoktól őket egyszermindenkorra megvédjük.

Felvilágosítjuk munkásainkat, hogy minden munkás a munkaközvetítő igénybevételel egy igazolványt kap arról, hogy a megállapított munkarend feltételeit magára nézve kötelezőnek elismerte és ennek igazolásul a nyilatkozatot aláírta. Ez az a sokszor elátkozott bárcza, amelyet ugy Budapestten, mint a vidéken ezerszámra irtak már alá a munkások, akik már a munkaközvetítő védelme alatt nyugodtan dolgoznak is és ezt tartják a munkásvezetők olyan lealáznak, amiért munkásaink a hazájukat is elhagyni kénytelenek lennének.

A debreceni építőiparosok szövetségének végrehajtó bizottsága.

Ez az ugynevezett bárcza rendszer ellen küzdenek leghevesebben a szervezett munkások. Ez különben érthető is, mert ez a bárcarendszer lehetetlenné teszi ezután az eddig igen gyakori bojkottokat és a különböző terrorizálást, amiben pedig a szakszervezetek méltán látták

legerősebb fegyverüket a munkaadók ellen.

Az elkeseredést még fokozza az a körülmény, hogy a munkaadók szövetsége nem áll meg fél uton, hanem ha a munkások nem akarják elismerni a szövetség munkaközvetítését, előbb utóbb kizárják a munkásokat.

A szervezett munkások már röpviben is kifejezést adtak elkeseredésüknek. Tegnap Debrecen utcáin csak egy röpködtek az elkeseredett hangu röpviek, melyekben a munkások kifejtik, hogy „utolsó csöpp vérükig küzdenek a bárcza rendszer ellen”.

Különben a szakszervezetekben már napok óta folynak a purparlék, melyek azt célozzák, hogy Debrecen munkásága egy általános sztrájk keretében fejezze ki tiltakozását.

Ebben a pillanatban pedig úgy áll az ügy, hogy Debrecenben a jövő munkahét első napjaiban minden valószínűség szerint kiüt az általános sztrájk és szervezett munkás egyetlen egy műhelyben sem fog dolgozni.

Művészet.

A Fazekas-Diószegi emlék mintája. Somogyi Sándor szobrász, a fűvészkönyv szerzői emlékművének jeles mintázója, pár nappal ezelőtt fönn járt a polgármesternél s neki, valamint a tanács többi tagjainak is bemutatta szép szobortervét. A lapokban már részletesen ismertett minta mindenkinek megnyerte a tetszését. Somogyi e héten fog hozzá az emlékmű teljes nagyságában való megmintázásához.

Fekete Oszkár új dala. A debreceni színház volt karmestere, Fekete Oszkár, ki most a Bikabeli tarka-színpad énekes darabjait rendezi s kíséri, nagyon szép magyar dalt adott ki tegnap. Címe: Nem halt ki még a szép magyar nóta. A dallamos, művészi becsü kis szerzemény zongorára is át van téve. Dalát, melynek árát nem ismerjük, Eszterházy Pál grófnak ajánlja a szerző.

Az esküdtszéki ciklus szenzációi.

Rálött a hitestársára.

A Sóvágó bűnügy tárgyalása.

— május 19.

(Saját tudósítónktól.) Az idei esküdtszéki ciklus nem szegény szenzációs bűnügyben. Több felette érdekes tárgyalás fog ebben a ciklusban lezajlani. Különösen két ügy kelt nagy érdeklődést; ezeknek előzményeit a következőkben ismertetjük.

Az elhagyott férj bosszúja.

Gulácsi Miklós 45 éves hajduszoboszlói gazdálkodó évek hosszú során boldog családi életet élt feleségével Czeglédy Lidiával. Házasságukból négy gyermek származott. Azonban később az asszony nemhogy a gyermekeket gondozta volna, hanem mind-

inkább kikapósabb lett, mikor pedig az ura ezért szemrehányásokkal illette, az asszony egész egyszerűen összepakolódzott és elhagyta az urát. Az asszony hűtlensége módfelett elkeserítette Gulácsyt, annál is inkább, mert minthogy gazdálkodása teljesen lefoglalta minden idejét — gyermekeit nem gondozhatta kellőképen. Ezalatt az idő alatt az asszony vig életet élt és hiába könyörgött neki Gulácsy, hogy térjen vissza, a hűtlen asszony rá sem hederített.

Ilyen körülmények között az elkeseredett ember lelkében végzetes szándék fogalmazott meg. Elhatározta, hogy bosszút áll a hűtlen feleségen. Sötét szándékát a mult év május 12-én délután hajtotta végre. Mikor az asszony a város határában levő tanyák között haladt, hirtelen eléje toppant Gulácsy és most már követelte, hogy térjen vissza hozzá.

Az asszony természetesen nem is sejtette a végzetes következményeket és ismét kijelentette, hogy Gulácsy házába többé be nem teszi a lábát. Ekkor a férfi revolvért kapott elő és feleségét két lövéssel leterítette.

Az asszony sérülései igen súlyosak voltak, de mégis felépült, a merénylő férj ellen pedig megadították a vizsgálatot.

Gulácsy Miklós május 22-én, szerdán áll majd az esküdtszéki bíróság előtt, vádolva hitestársan elkövetett emberölés kísérletével. A bűnügy tárgyalása valószínűleg átnyulik május 23-ára is.

A Sóvágó banda újabb bűnügye.

Már a harmadik esküdtszéki tárgyaláson szerepel Sóvágó János bűntársaival. A debreceni esküdtszék most 31-én a Sóvágó banda azon bűnügyét veszi tárgyalás alá, melynek előzményeit a hosszupályi rablások és rablógylókossági kísérletek képezik. Itt Erdei Sándor az elsőrendű vádlott, de erősen szerepel a bűnpörben Sóvágó is még a banda 5 tagjával egyetemben.

A vádlottak ebben az ügyben többek között beismerésben vannak, csak Sóvágó maradt hű önmagához és merőben tagadási rendszerében.

Tudvalevően Sóvágó a vádtanács előtt, mint védelmi tanukat kérte kihallgatni a bősörményi főkapitányt, Kelemen Gábort aztán Polgári Imre rendőrbiztost és Baldács József esendőrmestert. Ezek a tanuk mind be vannak idézve a tárgyalásra, mely legalább is 10-14 naposnak ígérkezik, már csak a beidézett tanuk nagy számát tekintve is.

Az esküdtszéki fő tárgyalás elnöke a Sóvágó-féle tárgyaláson dr. Oláh Miklós lesz. A vádat Thury Endre ügyész, a védelmet Sóvágó részéről dr. Kardos Samu látja el. A tárgyalás iránt megverszte nagy az érdeklődés, még vidékről is nagy számban kérnek belépő jegyeket a törvényszéki irodától a tárgyalásra.

Színház.

* **A társulat nyiregyházi sikerei.** A debreceni színház immár második hete játszik Nyiregyházán. Mint nekünk onnan jelentik, a nyiregyházi közönség egyre fokozottabb kedvvel látogatja az előadásokat s a telt házak napirenden vannak. Ily módon hálálja meg Nyiregyháza előkelő publikuma Zilahy igazgató törekvéseit. Az előadott darabok között legnagyobb sikere természetesen a *Vigózeve*-nek volt, melynek címszerepében Zilahynét lelkesen ünnepelték odaát is. A *Csöppség* előadásait is teljes művészeti s anyagi siker kísérte. Tetszett az Asszonyregiment is, főleg *Zsigmond* Anna elsőrendű működése folytán.

Kartelen kívüli parkettgyár és gőzfűrész

STEINER és FRAENKEL Kolozsvár pályaudvar. 368

* **Tökéletes feleség.** A nyiregyházi nyári szinkörben tegnap Pinero Arthur nagyhatalás társadalmi színművét, a *Tökéletes feleség*-et játszta társulatunk. A közönség, mely zsufolásig megtöltötte a szinkört, melegen tapsolta a főbb szerepeket játszó Békést, Szakácsot, Ternyeit, Bérezyt, különösen pedig Szabó Irmát, aki nyílt színen is sok tapsot kapott. — Ma mutatják be Nyiregyházán a *Csere lányok* című operettet.

Az ev. ref. iskolaszék ülése.

Pályázat három tanítói állásra.

A vizsgálatok sorrendje.

— május 19.

(Saját tudósítónktól.) Érdekes és fontos tárgysorozattal folyt le tegnap az ev. ref. iskolaszék ülése, melyről tudósítók a következőket jelentik:

Kevéssel négy óra után nyitotta meg Szele György az ülést. Jelen voltak Jeney Miklós jegyző, dr. Erdős József theologiai tanár, dr. Öreg János, Török Péter, Kerégyártó József, Kulcsár Endre, Kovács János, Csurka István, Dávid Miklós stb.

Egy egész csapat folyó ügy elintézése után a jegyző indítványára kimondotta az iskolaszék, hogy a korán elhalt Torday Gábor tanító emlékének fájdalmas részvétellel adózik. Torday Gábor halálával megüresedett pacsirta-utcai IV. osztály tanítására Csurka István, az áthelyezéssel megüresedő pacsirta-utcai III. osztályra Tóth Sándor, jelenlegi csapókerti fiutanító helyeztetik át. A végeredményben megüresedő három tanítói állásra pedig országos pályázatot fognak hirdetni.

Csurka István egy beadványt intézett az iskolaszékhez, amelyben azt indítványozta, hogy minden iskolában a siketnémák részére persely helyeztessék el, melyekre a tanítótestület ügyelne fel. A tanítók pedig a növendékekben az igaz részvét érzelmét költsék fel a szerencsétlen siketnémák iránt, akiknek ily formán a gyermekesereg is áldozna fillérjeivel. Ezeknek a filléreknek nem is annyira anyagi, mint inkább erkölcsi hasznuk lenne, mert ápolná a növendékek szívében a nemeslelkűséget.

Az iskolaszék az indítványhoz egyhangú lelkesedéssel járult hozzá.

Ezután az alapítványi ügyeket intézték el. A Gáthi Erzsébet-alapítvány kamatait Demjén Erzsébet IV. osztályú leány-növendéknek ítélték oda, míg a Harmaty-Matkó-alapítványra Horváth Lajos VI. elemi osztályú tanuló jelölik. A jelölés felett a presbiterium fog véglegesen dönteni.

Az alapítványi jelölések végeztével az összes ev. ref. elemi iskolákra szólván a vizsgarendet állapították meg. E szerint a négy református templomban június 20 és 27. között fognak lezajlani az évfáru vizsgálatok, melyeknek sorrendjéről a közönség részére tájékoztatót fognak kibocsátani.

Néhány kisebb jelentőségű ügy elintézése után az ülés véget ért.

Sport.

Az Akadémiai Athl. Klub versenye. A debreceni főiskola jeles tornaegylete, az Akadémiai Athletikai Klub sürgős kérvényt intézett tegnap a városi tanáshoz, bejelentvén, hogy e hó 30-án a rokon Debreceni Tornaegylet pályáján nagyobb szabású atlétikai versenyt rendez. A verseny céljaira egélyt kért Debrecen városától az egylet.

A tanács tudomásul vette a bejelentést, feltételül tüzte ki, hogy a versenyen az összes hazai főiskolák tornaegyletei versenyezhesenek s a költségekhez való hozzájárulás címén 150 korona segélyt utaltatott ki.

Agyonverték a társai.

Gyilkosság a korcsmában.

Vámospéres szenzációja.

— május 19.

(Saját tudósítónktól.) A falusi krónikák minden héten tartalmaznak egy-két halálos végű verekedést. Faluhelyen a legőnyek virtusa abban merül ki, hogy hány koponyát tud beszakasztani fokosával és hogyan tudja leverni lábáról ellenlábását. És hiába a bünyefnyító hatóságok erélyes intézkedései, hiába a törvény szigorú paragrafusai, ezen szomorú, rendszerint halállal végződő korcsmai verekedéseknek csak nem akar vége szakadni.

A napokban a szomszédos Vámospéresen történt ilyen parázs verekedés, amelynek szerencsétlen áldozata tegnap virradóra meghalt.

Vámospéresen az elmúlt napokban egyik faluvégi korcsmában mulatozott egy csapat falubeli legény. A beszédett italoktól már szörnyen hangos volt a jókedv, mikor a korcsmába lépett Varga József nevű parasztlelegény, ki régi haragosa volt a mulatozók egyikének Forgács Józsefnek. Alighogy leült Varga az egyik asztalhoz, Forgács nyomban belekötött. Szitkok, később pedig boros üvegek repültek a levegőben. A megtámadott legény nem hagyta magát, mire felugrott haragosa Forgács József és kiadta a jelszót:

— Ütni kell a gazembert.

Erre az egész mulatozó kompánia a védtelen legényre támadt, kit fustolyokkal és fokosokkal annyira összeverték, hogy a szerencsétlen nem kevesebb mint 30 nehéz sebtől boritva a földre rogyott.

A véres eredmény láttára a verekedő társaság villámgyorsan széteszött. A súlyosan sérült Vargát a korcsmáros vette ápolás alá, majd pedig szülei lakására szállította.

Varga négy napig feküdt élet és halál között lakásán, de az életnek már az orvosi tudomány sem tudta megmenteni, tegnap virradóra óriási kínok között meghalt.

Az ottani csendőrőrs széleskerű nyomozást indított és már másnap letartóztatta a gyilkosságban résztvett kompánia főkolompósát Forgács Józsefet.

Az esetet tegnap a déli órákban bejelentették a debreceni ügyészségnek, mely nyomban intézkedett Varga holttestének felboncolása iránt. Dr. Láng törvényszéki orvosszakértő ma kiutazik a helyszínre a boncolás megejtése végett.

A központi vizsgálóbíró nyomban erélyes vizsgálatot tett folyamatba a gyilkosság merénylet elkövetői ellen.

Mulatságok.

A jótékony nőegylet mulatsága.

Mult századbeli lakodalom.

— május 18.

(Saját tudósítónktól.) A debreceni jótékony nőegylet mulatsága iránt, mely május hó 26-án lesz a Nagyerdőn, óriási nagy az érdeklődés.

Látványosságok tekintetében még nem volt olyan mulatság Debrecenben, mint a debreceni jótékony nőegylet nagyerdei népünnepélye lesz, amelyen Debrecen előkelő hölgyvilága fog közreműködni.

Gyönyörű kép lesz az az életkép, amelyben urasszonyok és urleányok vonulnak fel a színpadra, bemutatva egy mult századbeli lakodalmat.

A nagyerdőn felállított sátrakban lesz pezsgő, bor, pavillon, lacikonyha, virágvásár, ahol pár fillér haszon mellett árusítatnak majd az italok.

Villamos-színház, nyílt színpad fogja szórakoztatni a közönséget. Confetti, serpentin és virágcsata fogja élénkíteni a hangulatokat.

A mulatság előkészítésére nagyban folynak az előkészületek.

Városunk vaskereskedő ifjusága június hó 1-én a Magyar Testvérek zenekara mellett, a nagyerdei Dobos pavillonban Juniálist rendez. A terem ez alkalomra a vas-szakma nyári áru cikkeivel lesz felszerítve a mi már maga is érdekessé fogja az estélyt tenni. A rendezők különben sok mindenféle meglepetésben fogják részesíteni meghívott vendégeiket.

Homokkertiak tánmulatsága. A homokkerti református olvasó-egylet június 1-én saját otthonában tánmulatságot rendez, esti 8 órai kezdettel. Az előkészítésről huszonöttagú rendező-bizottság gondoskodik. Zenét a bácskaiak egyenruhás zenekara szolgáltat a tánchoz.

A pénzhamisító halálraitelt.

Husz Ábrahám a debreceni ügyészség vádirata ellen.

Aligha kerül tárgyalásra sor.

Debrecen, május 19.

(Saját tudósítónktól.) A „Debrecen” ismertette a debreceni ügyészség azon vádiratát, melyben a petrovai rablógyilkosság értelmi szerzője és 26 társa ellen emel pénzhamisítás miatt vádat. Ismeretes, hogy Husz Ábrahámnak ezen korábbi bűnügye még 1905-be nyulik vissza Londonba, amely központja volt a vezetése alatt álló pénzhamisító bandának, mely az egész országot elárasztotta annak idején hamis pénzekkel.

A vádirat azonban, mint előrelátható is volt, nem teheti meg teljesen zavartalanul a maga útját a bünyefnyító eljárás során. Dr. Kardos Samu, Husz Ábrahám védője tegnap terjedelmes felelkezésben többrendbeli kifogást tett a vádirat ellen.

Husz Ábrahám ügyének különben több érdekesebb fejleménye van, ugyannyira, hogy most már nemcsak a bűnügyének tárgyalása bizonytalan, hanem az is nagyon kétséges, hogy egyáltalában áll-e a debreceni törvényszék elé a pénzhamisítás ügyében.

Ugyanis a máramarosi esküdtbíróóság, mely Huszt két rendbeli

! Megnyílt a „PANNONIA” kávéház és kerthelyiség!

Hunyadi-utca (Vasut-u.) 22. — Minden este Veres Tóni zenekara hangversenyez.

gyilkosságért halálra ítélte, már felterjesztette az iratokat a Kuriához, mely értesítéseink szerint, már június hó végen tárgyalás alá veszi azokat.

Ha a Kuria a Husz Ábrahámot terhelő halálos ítéletet helybenhagyja, akkor természetesen egyáltalában nem kerül sor pénzhamisítási ügyének tárgyalására.

Hírek.

A „Debrecen” szerkesztősége és kiadó-hivatala Arany János-utca 2. (Hungária épület), földszint, a Kereskedelmi csarnok ... lépcső-folyosóján. Telefon 412 ...

Pünköshti istentiszteletek.

Pünköszt két ünnepnapján a különböző egyházakban lefolyó istentiszteletek sorrendje a következő:

Az ev. ref. templomokban.

Elsőnap, délelőtt a Nagytemplomban prédikál Szabó Zoltán s. lelkész, ágendázik Kecskeméthy Mihály főiskolai tanár. — A Kistemplomban prédikál Jánosi Zoltán lelkész, ágendázik Létai Menyhért s. lelkész. A kossuth-utcai templomban prédikál Szele György lelkész, ágendázik Nagy Vilmos tanítóképzési tanár. — Az Ispotály templomban prédikál Könyves Tóth Kálmán lelkész, ágendázik Uray Sándor vallásnár. A csapókerti imaházban Kovács János, a Homokkertben Miszti Mihály szénior, a Szegényházban Szarka Boldizsár s. lelkész tart istentiszteletet.

Elsőnap délután a Nagytemplomban Soós István 4 th., a Kistemplomban Miszti Mihály szénior, a kossuth-utcai templomban Gönczy Béla 3 th., az Ispotályban Szele Miklós 4 th., a Homokkertben Jobbágy Ferenc 4 th.

Másodnapján délelőtt a Nagytemplomban prédikál Miszti Mihály szénior, a Kistemplomban Soós István 4 th., a kossuth-utcai templomban Szele Miklós 4 th., az Ispotály templomban Szemery Béla 3 th., a Homokkertben Jobbágy Ferenc 4 th.

Másodnap délután a Nagytemplomban Szele Miklós 4 th., a Kistemplomban Gönczy Béla 3 th., a kossuth-utcai templomban Miszti Mihály szénior, az Ispotály templomban Soós István tart istentiszteletet.

A róm. kath. templomban.

Reggel 6 órakor miséznek Barabás György, 7 órakor Dr. Kovács István, 8 órakor egyik kegyesrendi tanár a főgimn. ifjúság részére, 9 órakor az ünnepi nagymisét Gróf Ferenc prépost, plébános végzi segédlettel, utána ugyanő prédikál, háromnegyed 11-kor a Svetits-zárda és az elemi iskolák növendékei jönnek szent misére, melyet Molnár K. Dezső h. isk. igazgató mond, fél 12 órakor Nyáry Ignác miséznek.

Délután 3 órakor vespere, 5 órakor a Szent József-társulat hónapos ajtatossága, fél 6 órakor Rózsafüzér, 6 órakor szent beszéd és lytánia, pünköszt hétfőn, mint pünköszt vasárnap az 5 órai ajtatosság kivételével.

Az ágost. hitv. evang. templomban.

Pünköszt első napján délelőtt 10 órakor Materny Lajos főesperes végzi az istentiszteletet, délután 3 órakor Hudák János segédlelkész prédikál. — Pünköszt második napján délelőtt 10 órakor Materny Lajos főesperes prédikál, délután 3 órakor ima. — Mindkét ünnepnapon délelőtt az istentisztelet végeztével az Urnak szent vacsorája fog kiszolgáltatni.

Hamis pénz Debrecenben.

A hamisított öt koronás.

— május 18.

(Saját tudósítónktól.) Tegnap este egy vidéki ember, Vinceze János hajdudorogi illetőségű lakos ijedt arccal állított be a rendőrségre, elpanaszolván, hogy egy kalapkereskedésben kapott öt koronás hamis, amire úgy jött rá, hogy mikor Kertész Miklós csapó-utcai fűszerkereskedésében fizetni akart vele, elutasították azzal, hogy a pénz hamis.

A bűnygyosztályon egész határozottsággal állapították aztán meg, hogy a pénz hamis és az öt koronás egy igen jól sikerült hamisítvány. Dobos rendőrbiztos jegyzőkönyvet vett fel az esetről és azonnal megindította a nyomozást. Kihallgatta a kalapkereskedőt, kitől — állítólag — Vinceze a hamis öt koronást kapta, de ez tagadja, hogy tőle Vinceze még csak vásárolt is volna.

Ez az utóbbi körülmény végtelen gyanússá, sőt titokzatossá teszi az egész ügyet, mely bár magát a tényt tekintve ugyanis csekély, de nagy fontosságot tulajdonít neki az, hogy az csakis valamifele Debrecenben vagy környékén működő hamis pénz készítőktől vagy forgalomba hozóktól indulhatott ki.

Az utóbbi időben különben itt is, ott is vetődött fel Debrecenben hamis pénz, még pedig legtöbb esetben öt koronás, éppen ezért a rendőrség széleskörű nyomozást indított a hamis pénz eredetének felderítésére, mert nem lehetetlen, hogy ennek a képesán szenzációs felfedezéseket eszközölhet.

— **Lapunk legközelebbi száma a kettős ünnep miatt szerdán reggel jelenik meg.**

— **Személyi hír.** Bánffy Gábor báró, Marostordavármegye alispánja tegnapi délelőtti Debrecenbe érkezett.

— **Egy debreceni író sikere.** Varju János róm. kath. főgimn. tanár művét „A magyar szellemű művelődés történelmé”-t a Muzéumok és Könyvtárak Orsz. Tanácsa a népkönyvtárak számára ajánlható művek

jegyzékébe fölvette. Erről a kitüntetésről a köv. táviratban értesítették a szerzőt:

„Ft. Varju János kgyr. főgimn. tanár urnak Debrecen.

Szerencsém van értesteni, hogy mult évi dec. hó 16-án benyújtott „A magyar szellemi művelés történelme” című munkája az általunk eszközöltetett hivatalos bírálat alapján a népkönyvtárak számára ajánlható művek jegyzékének újabb kiadásába annak idején fel fog vétetni. Kiváló tisztelettel Budapest 1907. május 12, Wlasics, elnök.

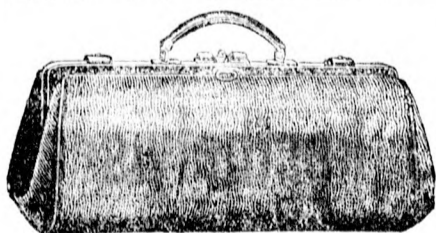
— **Eljegyzések.** Az elmúlt héten a helybeli anyakönyvi hivatalban a következők jegyezték el magukat: Kiss István Szecsku Juliánával, Lisztes Pál Hates Máriával, Nagy Károly Mező Juliánával, Szilvási Rezső Sebestyén Máriával, Tóth Imre Fodor Terézszel, Szotzfried József Czebe Erzsébettel, Osztiadal József Folk Erzsébettel.

— **Villamos színház a Nagyerdőn.** A rendőrfőkapitány Suchán Rezső kérelme dolgában, melyszerint ő a Nagyerdőn állandó villamos-színházat óhajt felállítani, tanácsi határozat folytán úgy határozott, hogy amennyiben a színház tulajdonjoga között újabb fölmerült viták megszűntek, a színház felállítása ellen nincs kifogása. E föltétel pünköshti ünnepnapokon s a nőgyelet népiünnepélye alkalmával való előadások megtarthatására, miután ezeket a tanács már engedélyezte, nem hat ki.

— **Uj sáskairtó gép.** Sipos Imre, a Látókép csárda bérleje újrendszerű, pompásan beválnak ígérkező sáskairtó gépet talált fel, melynek előnye a kefék tökéletes elkészítésében van. Sipos e hó 22-én, szerdán délután, a sáskairtás második napján mutatja be gépét a hatóságoknak, de szívesen lát a bemutatáshoz mindenkit, aki érdeklődik találmánya iránt.

— **Uj rendőrfogalmazó.** Az ujonan rendszerezett rendőrfogalmazói állásra Wessprémy főispán tegnapi ifj. Ozory István tb. városi aljegyzőt nevezte ki.

— **Gazdák Takarékpénztára.** Amint értesülünk a debreceni gazdák Takarékpénztárának megalapítási munkálatai már a befejezéshez közelednek, mert a 300,000 koronát tevő 200 ks. részvények nagy része jegyezve van és örömmel látjuk, hogy a gazda közönség körében mindinkább megerősödik az a helyes tudat, hogy épen a gazdáknak van szükségük arra, hogy végre nekik is legyen Debrecenben egy olyan intézetük maguknak, ahol önmaguk intézhessék el saját pénzügyeiket és meg is győződtek arról, hogy épen a gazdákhöz méltó az, hogy ezt az intézetet minden idegen befolyástól mentesen önmaguk létesítsék annyival inkább, mert már is sikerült igen tekintélyes s minden igényt kielégítő s szakértelemmel is bíró birtokos urakat az igazgatóságba megnyerni, akik a gazdákkal egyetemben ezt a szervezeténél fogva is széles és szilárd alapra fektetett intézetet minden veszélyeztetés nélkül a gazda közönség teljes megalapozása vezethetik. Mindinkább tömörül Debrecen közönsége ez intézet megalapítása köré s így maguknak a gazdáknak önmaguk iránti kötelességük és jól felfogott érdekük, hogy a még nem jegyzett részvényeket önmaguknak aláírásuk által biztosítsák és megszerezzék s erre az ügyis pihenésre szánt ünnepnapokat legjobban felhasználhatják, mert egy intézetnek, melynek alapját maguk a gazdák képezik, csak fejlődnie és virágoznia lehet.

Kofferek, bőröndök és utazási cikkek

nagy választékban

BÉKÉS LAJOSNÁL.

A BILKEI ÉS RADOVÁNOVICS

449

csödtömögéhez leltározott összes áruk. u. m.: festmények, szentképek, tájképek, történelmi képek, keretek stb. **Nyugoti-utca 38. szám alatt** rendkívül olcsó árban elárusítottak. — Az árusítás május 16-tól naponta délelőtt 9-12 és délután 3-5 óráig folyik.

— **Házasságok** A mult hét folyamán az anyakönyvi hivatalban a következő párok kötötték házasságot: Freidmann Izidor izr. — Lusztig Fáni izr., Szóbel Pál izr. — Pintér Ilona izr., Kertész Béla izr. — Khón Fáni izr., Schaffer Hugó g. kath. — Nagy Eszter ev. ref., Katona János ev. ref. — Sipos Eszter ev. ref., Kaponyás Lajos ev. ref. — Kustás Erzsébet ev. ref., Borsi Sándor ev. ref. — Nagy Ida g. kath., Demeter Sámuel ev. ref. — Gőnczi Juliánna ev. ref., Galló Andor ág. ev. — Dudinszky Amália ev. ref., Beluch János r. kath. — Rakovics Ilona r. kath., Bagdi Lajos ev. ref. — Lebót Margit ev. ref., Harsányi Sándor ev. ref. — Kiss Margit ev. ref., Molaár Sándor ev. ref. — Balla Juliánna ev. ref., Haranghy Endre ev. ref. — Papp Ilona r. kath., Vadász János r. kath. — Hajnal Erzsébet ev. ref., Rudolff Imre róm kath. — Szarukán Klára r. kath.

— **Egy debreceni ékszerkereskdőről.** Kétségtelen, hogy manapság minden iparágban a művészies irány érvényesülhet csak. És ha van az iparművészetnek ága, mely mindenben feltudja ölelni a modern izlést, a szeszies divatot, így az aranyművesi az. Nem kell messze mennünk, hogy ennek az állításnak valódiságáról meggyőződjunk. Látogassunk csak el Halász Nándor piaci-utcai ékszerüzletébe, ott megtalálunk minden újat és szépet, amint az aranyművesi műipar az utóbbi időben felmutatott.

— **A Willandok cirkuszában** tegnap két előadás is volt. Délután az ifjuságot szórakoztatták, este pedig monstre estélyük volt a Villandoknak, akik a fényes műsor keretében több kacagató jelenettel szerepeltek. A cirkusz még csak kedden estig marad Debrecenben. Addig naponként két előadás lesz, délután 4 és esti 8 órai kezdettel. Vasárnap és hétfőn délután pedig a helybeli tanintézetek számára megismétlik a mai ifjusági előadást. Ugy az esti, mint a délutáni előadásokon az összes művészek fel fognak lépni. A Villandok méltán megérdemlik, hogy dícséretes törekvéseiket támogatassuk már csak azért is, mert az ifjusági előadásokon a szegénysorsu tanulóktól belépti díjat nem fogadtak el.

— **Debrecen koszoruja a karcagi Kossuth-szobron.** Szabó Kálmán országgyűlési képviselő s Király Gyula városi tanácsnok, törvényhatósági bizottsági tagok tegnap Karcagra utaztak, hol a ma tartandó Kossuth-szoborleleplezési ünnepen Debrecen város közönségét képviselik. A kiküldöttek hatalmas és diszes koszorut helyeznek a szobora. A koszoru ötméter hosszú, kék-sárga színű selyemszallagján ez a felírás van: — „Kossuth Lajos emlékének — Debrecen Szabad királyi város közönsége“.

— **A vármegyeháza** udvarán felvett 80 személyből álló csoportkép, melyen a védnökök, koszorulányok, védnökök és vőfények vannak lefotografálva a mai naptól **Letzter József** fényképész műtermének kisküldetésében látható ugyanott vannak kiállítva a zászlószentelésen készült pillanattfelvételek, a zárda tornavizsgáján készül momentofotografák és a munkásfelvonulás képei.

— **Népesedés.** Debrecen város területén az elmúlt héten az anyakönyvi hivatal kimutatása szerint 57 születés és ezzel szemben 33 haláloset történt, így a város lakossága természetes után 24-re szaporodott.

— **A debreceni faipar részvénytársaságról,** erről a valóban közhasznú vállalatról már hetekkel ezelőtt jeleztük, hogy városunk közéletének és kereskedelmi körének számottevő férfiai létesítését elhatározták. E vállalat — amint örömmel értesülünk — gyors lépésben közeledik a megvalósuláshoz. Az alapítóknak sikerült a várostól az ugynevezett ispotály laponon alkalmas területet kapni bérbe s a kibocsátott részvények már tulnyomó részben jegyezve is vannak. — A vállalat célja első sorban is nagyobb szabású szén- és faraktár létesítése, amely hivatva lesz egyfelől a fogyasztó közönséget a tüzelő anyaghiány válságától megóvni, másfelől pedig a tüzelő anyag beszerzése körül mérsékelt árak mellett a nagy közönség igényeit minden tekintetben kielégíteni. Ezt megvalósítani igyekezik az által, hogy a vállalat faraktárában a tüzifa ugy ölszámra hasábban, mint sulyszámra felvágottan lesz beszerezhető s a hasábban ölszámra megvett fa ölenként 3-4 koronáért a vállalat gőzfavágója által felvágatható. A fuvarozást a vállalat saját fuvarosaival fogja teljesíteni s ezáltal nemcsak az olcsó fuvarozás előnyét kívánja vevői részére biztosítani, hanem egyszersmind a fuvarozott fa mértékének s illetve súlyának szigorú pontosságát és teljességét, amennyiben a vállalat a mértéket s illetőleg súlyt feltüntetve leolmozott, zárt szekereket fog a fuvarozásnál használni. Egy ekként berendezett vállalat létesítése valóban elsőrendű szükséglet városunkban, amely meg fogja szüntetni azt a sok kényelmetlenséget, aránytalan költséget s olykor visszaélést, ami a közönségre a tüzelő anyag beszerzése körül nehezedik. Eppen ezért helyénvalónak látuk most, amidőn még élénk emlékünken állnak a lefolyt tél tapasztalatai s a jövő tére sincs okunk minden aggodalomtól menten gondolni, hogy a közönséget egy, az ő érdekét szolgáló hivatott vállalat felől tájékoztassuk, hogy érdeklődését s támogatását e vállalat létesítéséhez felhívjuk.

— **Dr. Varga Lajos** ügyvédi irodáját Piac-utca 52. számú házba — Vármegyeház mellett — áthelyezte.

— **A Pincér betegsegélyző pénztárban** kedden délután tartatik meg a befejezés.

— **Az Angol Királynő** szálloda éttermében pünköst mindkét napján a Magyar testvérek zenekara tart nagy hangversenyt, változatos, művészi műsor mellett.

— **Rendőri hírek.** Kelaner Sámuelné tegnap feljelentést tett a rendőrségen, hogy ismeretlen tettes távollétében szobájába natolt és szekrényét feltörve, onnan 123 koronát ellopott. — Győri Erzsébettől ismeretlen tettes tegnap délnél 10 koronát ellopott. Ezeket a rendőri krónikákban erősen szereplő „ismeretlen tetteseket“ nyomozza a rendőrség.

— **Találtatott.** Pénteken délután Kossuth-utca elején egy pénztárca 78 fillér pénzzel, szombaton este egy pár arany fülbevaló a pályaudvar peronján találtatott. Igazolult tulajdonosai a talált tárgyakat a főkapitányságnál vehetik át.

x **Letzter József** fényképészeti és festészeti műterme mind a két ünnepnapon egész nap nyitva van.

x **Tennis Rakettek, labdák és cipők** hölgyek és urak részére nagy választékban **Békés Lajosnál.**

x **KOMÁROMI M.** hangszerülete Piac utca 63. szám alatt feloszlik. Engedélyezett végkiárulás. Zongora, cimbalom és az összes hangszer meg saját áron alól is eladatnak, részletfizetésre is. Ragadja meg mindenki e ritka alkalmat. Az üzlet áthelyeztetik Budapestre. Fióküzlet Szegeden.

Ha szépet és olcsót akarunk vásárolni, bizalommal keressük fel Mentze áruházát, Kossuth-utca 4. szám alatt.

x **Szünidőre üdülés.** Felhívjuk olvasóink figyelmét dr. Schöntag svédleri orvosnak lapunk mai számában megjelent hirdetésére.

Uti készletek, kézi bőröndök, női kézi táskák, pénz-, szivar- és cigarettatárcák a legszebb kivitelben Mentze áruházában, Kossuth-utca 4. szám.

x **Üzlet átvétel.** Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, miszerint a Degenfeld-téren lévő „Kis pipa“ című vendéglőt a mai napon átvettem, s törekvésem leendő, hogy vendégeim teljes megelégedést kiérdemeljem, amennyiben, hogy úgy jó ösmerőseim, valamint barátaim pontos kiszolgálással meglesznek elégedve, szíves látogatásukat kérve, maradok tisztelettel Fixl György vendéglős.

FERENCZ JÓZSEF keserűvíz

az egész világon elismert hashajtószert. 13

LEGSZEBB KALAPOK FEKETÉNÉL

LEGJOBB SZABÁSÚ INGEK FEKETÉNÉL

NYATOS NYAKKENDŐK FEKETÉNÉL.

THE CASTLE MAKE MFG CO NYAKKENDŐK KIZÁRÓLAG FEKETÉNÉL.

VILÁGHIRŰ BORSALINO KALAPOK FEKETÉNÉL.

Megnyilt a Buday-cukrászda kioszkja.

Kellemes szórakozóhely. A legjobb cukrászati különlegességek és hűsítő italok. Este fényesen kivilágítva.

MALÁSZ NÁNDOR ékszerész ajánlja dus raktárát ékszer-, arany- és ezüst-
árak, valamint legpontosabban szabályozott arany- és ezüst-
órákban. Debreczen Piac-u. 24. sz. Fehérló-szálloda épület.

**LEGSZEBB
PANAMA ÉS
SZALMAKALAPOK
FEKETENÉL.**

**UTI BÖRÖNDÖK
NAGY VÁLASZTEKBAK
FEKETENÉL.**

**TOURISTA INGEK
4 ÉS 5
KORONA
FEKETENÉL**

Értse meg jól

az Odol egészen sajátos hatásának óriási fontosságát: míg a többi száj- és fogtisztító szer tisztán csak a szájöblítés rövid pillanataiban hat, addig az Odolnak határozottan tartós hatása van, mely a fogak tisztítása után is még huzamosan tart. E tartós- és utóhatás igen érdekes tudományos vizsgálatok tárgyát tette, melyek valamennyien egyértelműleg bizonyították, hogy az Odolnak e sajátos hatása folytán rothadási folyamatok nem keletkezhetnek a szájban, s így a fogak romlását megakadályozza.

Aki az Odolt következetesen alkalmazza, az a tudomány mai állása szerint képzelhető legjobb fog- és szájápolást gyakorolja.

Távirat és telefon.

Az igazságügyi-bizottság ülése.

Budapest, május 18. A képviselőház igazságügyi-bizottsága ma délután Holló Lajos elnöke alatt ülést tartott, melyen a vasutasok szolgálati pragmatikája került tárgyalás alá. Az ülésen a bizottság tagjain kívül Kossuth Ferenc kereskedelmi és Günther Antal igazságügyi miniszterek, továbbá Szerényi és Meskó államtitkárok is jelen voltak. Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter a tárgyalás során kijelentette, hogy a vasuti szolgálatban a sztrájk nem engedhető meg, mert a vasuti szolgálat egészen speciális szolgálat és gondoskodni kell arról, hogy a szegény és ártatlan embereket presztízióval és izgatásokkal ne lehessen rosszakaratu mozgalmakba vinni. — Nem hive a túlságos megszorításnak, de az a meggyőződése, hogy az izgatókkal szemben a legrelye-ebben kell eljárni. Batthyány gróf bár túlságosnak tartja a sztrájkparagrafust, a javaslatot mégis elfogadja, kijelentve, hogy szerinte addig a fegyelmet helyreállítani nem lehet, míg a vasutasok mostani vezetőit nem cserélik fel új emberekkel. Szerényi József államtitkár szerint e törvényjavaslat a vasutasok jogait akarja biztosítani. Szerényi után, aki beszédében felhívja a bizottság figyelmét az eladósodott vasuti tisztviselőkre. Holló Lajos a sztrájkparagrafust drákóinak tartja, — mindazonáltal a bizottsággal egyetemben általánosságban elfogadja a javaslatot. A részletek tárgyalására szerdán kerül a sor.

A Budapesti Közlöny új szerkesztője.

Budapest, május 18. A belügyminiszter a hivatalos lap szerkesztőjévé Bársony István jónövű íróit nevezte ki.

Ujabb verengzések Oroszországban.

Szokolnitsky, május 18. A papi szeminarium egyik vizsgatermében egy csapat forradalmi diák hatolt be, akik több revolverlövést tettek és bombákat dobtak. Iszonyu pánik tört ki. Az épületet katonaság vette körül.

Lodz, május 18. A Kutnevgyárban tegnap történt összeütközésnél 29 embert lőttek agyon, köztük a gyár igazgatóját és három könyvelőt. A sebesültek száma negyven.

A zsidók érdekében.

Pétervár, május 18. A lelkiismert szabadságáról szóló törvényjavaslat tárgyában kiküldött дума-bizottság elhatározta, hogy a javaslatba egy szakaszt vesz fel, mely szerint a zsidók jogait korlátozó összes intézkedések eltörölendők.

A horvátok fenyegetődznek.

Budapest, május 18. A mai tanácskozás után a horvát elnök, Medákovics kijelentette, hogy ha a tárgyalások a jövő hétig eredményre nem vezetnek, — tekintve az izgatott hangulatot — ennek kiszámíthatatlan következményei lesznek. A horvátok ma délután Zágrábra utaztak, ahonnan elutazásuk előtt a következő táviratot kapták:

— Horvátország és Zágráb lobogódiszben vannak. Örömprepsve várunk benneteket.

NYILT-TÉR.

KALOGÉN
BRÁZAY SÓSBORSZESZ
FOGKRÉMA LEGJOBB ★

Serravallo

Vasas Kina-bora.

Bácsi egészségügyi kiállítás 1906 legmagasabb kitüntetés.

Erősítőszere gyöngéklédők, vérszegények és lábók részére. Étvágygerjesztő, idegerősítő, vérjavító szer. — Kiválóan jóízű.

Több mint 5000 orvosi elismerő nyilatkozata.

Kapható:

J. Serravalló-nál
Triesz-Barcola.

A gyógyszerárakban 1/2 lit. ü. 2 kor. 60 fill.
1 lit. ü. 4 kor. 80 fill.

Törvényték.

§ Kinevezés. Az igazságügyminiszter Juracek Alajos 3-ik honvédegyalozredbeli I. osztályu számvevő-örmekest a váci kir. járásbíróshoz irnokká nevezte ki.

§ Gondnokság. A debreceni kir. törvényték Oravszky Sámuel debreceni kerékgyártót, saját kérelmére, jogerős ítélettel gondnokság alá helyezte.

Kútfúrasi vállalat.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy a kútfúrasi vállalathoz tartozó minden munkának elkészítését és szabad kútnak fúrott kúttá való átalakítását gyorsan és jutányos áron felvállalom.

Pásztor János,

Debreczen, Homok-utca 122.

ELADÓ

446

a Bánkon a Kovács András-féle, most Nagy József tulajdonát képező 11 és fél hold kaszáló. Feltételek megtudhatók

Dr. TERVEY TAMÁS

ügyvéd irodájában, Plac-utca 73. sz. a.

Nyavalyalobrés!
 A nyavalyalobrés, görcs állomány és más ideges állapotban szenvedők, kérjen iratot, ingyen és bérmentve kapható a szabd. helyű gyógyszerár által Majnafrankur 180

Császárfürdő BUDAPESTEN. Nyári és téli gyógyhely, a magyar irgalmasrend tulajdona. Elsőrangú kénes hévízü gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, uszodák, török-, kő és márványfürdők; hőlég-, szénsavas- és villamosviz-fürdők. Ivó és belézési kura. 200 kényelmes lakosztoba. Szolid kezelés, jutányos árak. Prospektus ingyen és bérmentve küld.

175 az Igazgatóság.

Szünidei ifjúsági üdülőhely.

A Szepesség egyik kisebb városában, fenyves erdők közvetlen közelében az idén is elfogad mérsékelt áron teljes ellátásra nagyobb lányokat, gyermekeket valamint 15 éven aluli fiukat

dr. Schöntág Samu,

városi orvos Svedlőren (Szepes megye.)

Elemi iskolába járó gyermekek az egész tanévre is elfogadtatnak, kiknek alkalmuk van a német nyelv elsajátítására is.

Gondos felügyelet!!

Konyári sóstó fürdő vendéglő megnyitása!

Van szerencsém a nagy közönség b. tudomására hozni, hogy a konyári sóstó fürdő vendéglőjét 6 évre kibéreltem és azt a mai kor igényeinek megfelelően berendeztem. Kirándulóknak kellemes szórakoztató hely!!

Izléses magyar konyha!
 Tisztán kezelt italok!!
 Majálisok rendezését, társas kirándulások kiszolgálását mérsékelt árban a legfigyelmesebben teljesítek.
 Minden törekvésem oda irányul, hogy a közönség teljes bizalmát jövőre nézve is kiérdemeljem.

B. pártfogást kér a vendéglős.

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

Védjegy: „Horgony”

egy régióknak bizonyult háziszer, mely már több mint 37 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvényénél, csúznál és meghűléseknél, bedörzsöléséppel használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegyvel és a Richter cégjegyzékkel ellátott dobozba van osonagolva. Ára üvegekben K - 80, K 1.40 és K 2. - és ügyszólván minden gyógyszerárban kapható. - Pórtaktár: Török Jozsef gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerára az „Arany orszlánohoz”,

Prágában, Elizabethtstrasse 5 neu.
 Mindennapi szétküldés.

Köszvény! ellen ezernél több kiváló orvos és tanár ajánlja és rendeli betegeinek a híres

Király-balzsamot

az egész világon ismert legjobb gyógyszert. egy nagy üveg 2 K. Vidékre egy üveg 2 k. 65 f., 3 üveg 6 k. 65 f. bérmentve utánvétellel.

Egyedüli készítő **Grósz Nagy Ferencz** gyógyszerész Debreczen. **Csuz!**

Premier kerékpárok

elsőrendűek minőségben, utólérhetetlenek árukra nézve. Ausztria—Magyarország egyik legnagyobb gyára. 419

Egyedül kapható: **KESZLER A.-nál Debreczen.**

Izléses és tartós kivitelű **Cim feliratokat,** festményeket, mázolásokat, szoba-kárpitozásokat, szobafestéseket készít **Zelinger Ede** Debreczen, Darabos-utca 16. sz.

Ha köszvényben, reumában, ischiásban szenved, — vegyen egy üveg ●●● **Dr. FLESCH féle** 557 **KÖSZVÉNY-SZESZT,** mely csuzt, köszvényt, reumát, kéz-, láb-, hát- és derékfájást, kezek és lábak gyengeségét, fájdalmakat és daganatokat biztosan gyógyít. Hatása a legrövidebb idő alatt észlelhető. Kapható dr. Flech E. M. „Magyar korona” gyógyszerárban, Győr, Baross-ut 24. sz. — Másfél decziliteres üveg ára 2 kor. Huzamosabb használatra való „Családi” üveg ára 5 kor., 3 kis vagy 2 „Családi” üveg rendelésnél már bérmentve utánvétellel küldjük.

Házasság.
 25 éves özvegy 240,000 korona vagyonnal jellemes urral óhajt házasságra lépni. Eljegyzés megkívántatik, de nem feltétel. Névtelen levelek nem vétetnek figyelembe. — „Ideal” Berlin 7. 428

Szakértelemmel készített szemüvegek és orrcsipesek

rövidlátó, távollátó, gyengélátó és operált szemeknek

mezei-, színházi látcsövek és turista távosövek legfinomabb ackromatikus üvegekkel **nagyválasztékban és legolcsóbban kaphatók** 291

Fischer Jakob látszerésznél
 Főter 23. szám. Sosszina-ház.

+ KELETI J. + Specialista

Sérvben szenvedők!

KELETI-féle legújabb találmányu cs. kir. szab. sérvkötő pneumatikus gummi-pelottával, a legkétebb a maga nemében! A legrégibb és legnagyobb sérveket fájdalom nélkül visszatartja!

Számtalan elismerő-levél bel- és külföldi leghíresebb orvosokból és szaktanároktól!

Árak: egyoldalu 12 kor. kétoldalu 24 kor. 35 év óta fennálló testegyenészetben műintézetben egy fővárosi gyakorlószakorvos állandó felügyelete mellett a legkétebb technikai kivitelben, a legolcsóbb árak mellett készülnék: 393

műlábak és műkezek amputáltak részére.

Mellfűzők és egyenestartók ferdén nóték részére.

Járó- és támgépek csont- és izületi teberkulos angolkóros betegnek.

Haskötők, gummi-, görosér-harisnyák, here-tartók stb. eredeti gyári áron.

Kérjen ingyen és bérmentve — 3000 nél több ábrával ellátott — nagy képes árjegyzéket.

KELETI J. orvosi műszergyáros, BUDAPEST, IV. ker., Koronaheroeg-utca 17. (a szervita-rend zárda-palotájában). Gyár: Budapest, IV., Koronaheroeg-u. 14. Alapított 1878. Szétküldés dískréció mellett. — A megrendelőlevelek megsemmisítetnek, vagy visszaküldetnek.

Telefon 496. sz.

Legbiztosabb szépitőszér a

Telefon 496. sz.

FÁY-féle ARCZ-CRÉM.

Hatása csodás! Szépit, fiatalít! Legkitünőbb szer szeplő, májfoltok, pattanások és az arcbőr tisztátalanságai ellen. Egy tégely 1 korona, hozzá való „FÁY“-szappan 1 korona.

Illatszerek minden illatban, 1—2—3 koronás üvegekben.

Ugyancsak legnagyobb raktára minden bel- és külföldi gyógyszer különlegességeknek, pipere cikkeknek és hasonszenvi gyógyszereknek. Kapható a készítő

GRÓSZ NAGY FERENCZ

gyógyszerésznél, DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. szám, „Arany egyszarvu“ gyógyszer-tár.

Részvény aláírási felhívás.

Általánosan ismert tény, hogy a lefolyt télen városunkban szinte **válságosnak mondható fűtőanyag hiány volt**, aminek következtében a fűtőanyagnak nemesak beszerzése járt a legnagyobb nehézséggel, hanem annak ára, fuvarozási és felvágatási költségei oly magasra emelkedtek, hogy a fűtés szükségletének kielégítése aránytalanul nagy költségeket rótt a fogyasztó közönségre. Ez a körülmény vezetett bennünket azon vállalkozásunkhoz, hogy részvénytársaság alakjában itt

Debreczenben egy gőzfűtővel kapcsolatos fűtőanyagraktárt létesítsünk,

amely hivatva lesz a legolcsóbb beszerzési források felhasználásával a legszigorubban pontos méretekben, mérsékelt üzleti nyereség mellett a fogyasztó közönséget tüzelő-anyaggal ellátni.

A vállalat tárgya: faipar-vállalat létesítése Debreczenben részvénytársasági alapon, amely bizonytalan időre alakul.

Az alaptőke 250,000 korona, amely 2500 darab, egyenkint 100 korona névértékű részvényre osztatik el, melyek névre szólók lesznek.

A részvények aláírása alkalmával a jegyzett részvények névértékének 10 százaléka az alakulandó részvénytársaság folyó számlájára a Debreczeni Első Takarékpénztárnál fizetendő, a fennmaradó összeg kifizetése tekintetében az alakuló közgyűlés fog határozni.

A részvények 1907. évi május hó 31-ig bezárólag jegyezhetők.

Az alapítók fenttartják maguknak a jogot, hogy az igazgatóságot 3 évre saját kebelökből nevezhessék ki.

Debreczen, 1907 április hó 14.

Debreczeni Első Takarékpénztár

Békessy László,
uradalmi igazgató, Debreczen.

Csanak János,
földbirtokos, Debreczen.

Dr. Csath Sándor,
ügyvéd, Debreczen.

Csóka Sámuel,
városi tanácsnok, Debreczen.

Gál Sámuel,
máv. ellenőr. Debreczen.

Dr. Gáspár Géza,
orvos, Debreczen.

Györffy Aladár,
kereskedő, Debreczen.

Kardos László,
kereskedő, Debreczen.

Korondi Sándor,
gépker., volt erdőművezető, Debreczen.

Lovász János,
takp. hivatalnok, Debreczen.

Márton Imre,
ügyvéd, Debreczen.

Németh András,
vendégfő, Debreczen.

Sámi Béla,
bízt. tisztviselő, Debreczen.

Serli Gusztáv,
takarékpénztári tisztviselő, Debreczen.

Simon Mihály,
fakereskedő, Debreczen.

Török Gábor,
erdőmester, Debreczen.

Dr. Varga Lajos,
ügyvéd, Debreczen.

Vinnay Géza,
műszaki tan., kulturm. hiv. főnök, Debreczen.

A részvények jegyezhetők az alapítóknál.

Benkő sorsjegye Bankó!

AZ I. OSZT. SORSJEGYEK ÁRAI:

1/8 K1.50

1/4 K3.-

1/2 K6.-

1 K12.-

BENKŐ BANK BUDAPEST, ANDRÁSSY-UT60.

Sorsjegyeink Debreczenben kaphatók: Berger Dezső fűszerkeres. Kossuth-u. 55., Darvas Miksa fűszerkeres. Deák Ferenc-utca, Schvaroz Dániel tájtékpipametsző és Thaisz Arthur papírkeresk.

423

Csődtömeg elárusítás.

Vagyonbukott DARVAS EDE csődtömege Piacz-utca 24. szám alatt

potom áron lesz elárusítva.

ELADASRA KERÜLNEK: Téli és tavaszi felöltők. Selyem-, szaten-, sephir-blouzok. Színes- és fekete napernyők. Angol aljak. Gyermekruhák.

Az üzlet nyitva délelőtt 9—12-ig, délután 3—6-ig. — A berendezés eladó.

Willand testvérek nagy CZIRKUSZA

a szénvásártéren.

Vasárnap és hétfőn naponta

két nagy ünnepi díszelőadás.

Délután 4 órakor minden helyen felnőttek és gyermekek fél helyáratat fizetnek.

Este 8 órakor rendes helyáratokkal.

Helyáratok:

Egy páholy 5 szem.	20 K	— f.
Páholyülés.	4	„ — „
Zártszék	3	„ — „
Köraszék	2	„ — „
I. hely	1	„ 20 „
II. hely	1	„ 80 „
Karzat	—	„ 40 „

Pénztárnyitás a cirkusznál reggel 10 órától d. u. 1 óráig, d. u. 3 órától folytatólag.

Jegyek előre válthatók a Schwartz-féle dohánytőzsdében.

! 14—16 éves !

kifutó fiuk havi fizetéssel felvétetnek a kiadóhivatalban:
Arany János-utca 2-ik szám,
(Hungária kávéház).

Donogán és Somossy

oéghez Debreczen, Klstemplombazár megérkeztek a tavaszi divat gyönyörű ujdonságai!!

Zsolnai és brassói szövetek.

Angol és Francia divatkelmék.

Bluz selymek. Napernyők. Övek.

Menyasszonyi kelengye. — Kész fehérnemű.

Óriási szőnyegraktár

Iroda: Miklós-utca 23. szám.

Telefon 445. szám.

Két fontos kérdés!

1. Hova forduljunk legnagyobb bizalommal, ha bármily kölcsönre van szükségünk?

Felelet!

Klár Andor bankirodájához

Debreczenben, Miklós-utca 23. szám alatt.
2. Miért lehetünk a legnagyobb bizalommal ezen irodához?

FELELET!

a) Mert Klár Andor irodája pontosan, gyorsan, szakértelemmel és biztos sikerrel intézi el az elvállalt ügyeket.

b) Mert csakis olyan ügyet vállal, amit keresztül vihet.

c) Mert elsősorú összeköttetések felett rendelkezik.

Irodai órák: d. e. 9—12-ig és d. u. 3—5-ig.

Tarka színpad a „Biká”-ban.

Igazgató: SARKADI VILMOS.

Műsor:

1. Nyitány, előadja a Magyar testvérek zenekara.
2. Tarka színpad-induló, Fekete Oszkártól.
3. Faragó Dezső: kuplék.
4. Décsi Aranka, szubrett.
5. Ms. Duvenek, modern kontorsionista.
6. Angela Dussy, excentrick énekesnő.
7. Folti Dezső, modern táncumorista.
8. Dornely Emmy, angol énekes és táncosnő.
9. Sanzonett szerelem. Bohózat 1 felvonásban.
10. Zeneszámok.
11. Jukító Toro csoport, japán harez-játékosok.
12. La jolio, Doris és Lena Darling angol ének- és tánc kettős.
13. Ricza Giza, szubrett.
14. Sarkadi Vilmos, humorista.
15. Msr. Keenvaond az ügyetlen jungleur.
16. Zárinduló.

Szives pártfogást kér

Sarkadi Vilmos,
igazgató.

Akinek kiadó lakása van,
aki lakást keres,
tegyen közzé egy kishirdetést a
„DEBRECZEN”-ben.

676.
1907. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. jbiróság V. 475/2—1907. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Suba Sándor részére Kiss János és neje debreczeni lakosoktól 100 kor. tőke, ennek 1906. évi okt. hó 1. számítandó 5% kamatai és eddig összesen 80 kor. 92 fill. perköltség erejéig 1907. évi ápril hó 3-án bíróság felülfoglalt és 610 koronára becsült butorok és egyéb ingóságok 1907. évi máj. hó 22-én d. e. 10 órakor kezdetét veendő és Vida-telep 20 sz. alatt megtartandó nyilvános birói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Debreczen, 1907. évi ápril hó 29-én.

Oláh Géza,
birói kiküldött.

453

Világítási berendezés

városok, kastélyok, gyárak, szállodák, üzletek, malmok és magánházak részére. Legújabb szabad. és engol.

„LUX”

a etylen gázfejlesztők.

Teljesen veszélytelen.

Villanyvilágítási és erőátviteli berendezések. Különlegesség: önálló kis telepek (electro-gének).

Csillárok legmodernebb kivitelben, villanyra, légszuszre és acetényre, nagy választékban.

Motorok benzinre, gázra nyersolajra bármilyen célra.

Szerelési cikkek, izzólámpák és egyéb kellékek nagy raktára.

Költségvetések, tervezetek és árjegyzék kívánatra díjtalanul.

FEJÉR és SCHMIDT,

Budapest, Eötvös-tér 2.

259

SZOBRÁNCZ

gyógyfürdő Ungmegyében.

Glaubersós, hideg, kénes, sós víz.

Gyomor- és májbetegék magyar Karlsbadja.

Fürdőidény: május 15-től szeptember 15-ig. Előidény: május hó 15-től június hó 15-ig. Utóidény: augusztus 16-tól szeptember 15-ig. 30 százalékos ár- engedménnyel a lakásoknál.

Ezen a maga nemében páratlan gyógyvíz, mint ivógyógyimód biztos segélyt nyújt gyomor- és bélbajoknál s a hasi pangásoknál, makacs székrekedéseknél enyhén, oldólag hat, májbajoknál, epehomok és epekövekre oldólag hat. Vértódlásoknál, szédüléseknél, gutaütési rohamoknál vérvonólag felszívólag hat, csuzos és köszvényes bántalmaknál e kör okozta erjedési termékekre, elrakódásokra az ízületekben azok oldására és kiküszöbölésére hat. Kővérség, szívelhártyásodás ellen, cukorbetegségeknek, vesebajosoknak úgy a cukor- mint a fehérjekiválást gyorsan és kedvezően befolyásolja.

Mint fürdő különféle izzadmányokat, daganatokat, izületi és csontbántalmakat, csontszut kedvezően oszlatja. Görvélykóros daganatok, fekélyek ellen, méh és méh közötti izzadmányok, hashártyaizzadmányok felszívódását elősegíti, a legkülönfélébb makacs idült bőrbetegségek ellen bámulatos gyorsan hat.

Vasuti állomás: az Alföldről és Pest felől jövőeknek Ungvár, a felvidék és illetve Kassa felől jövőeknek Nagy-Mihály, honnan kényelmes bérkocsikon 1 és fél óra alatt elérhető. Vadászterület magas vadakra.

A víz otthon is sikerrel használható. Ára: egy nagy láda negyven üveggel tizenegy korona, kis láda 20 üveggel 8 kor. A víz a vasuton szállítási kedvezményben részesül.

Megrendelések és tudakozások: „Szobráncz gyógyfürdő igazgatóságának Szobráncz gyógyfürdő” címzendők. Posta és távirat állomás helyben. A fürdő igazgató-orsosa: Dr. Russay Gábor Lajos.

A FÜRDŐ IGAZGATÓSÁG.

Méhészeknek fontos!!

Az első magyar kereskedelmi méhtelegek tulajdonosa Kühne Ferencz Budapest, I. ker. Atilla-u 99. sz. a ajánlja dusan felszerelt raktárát, a legjobb és legmegfelelőbb raktárakból, melyek jó anyagból, pontosan, lelkiismeretesen készítik továbbá mindennemű eszközöket és szerszámokat, amelyeket a méhészkedésekhez kívánatnak, a legjobb minőségben és olcsó ár mellett elad. Az 1907. évre szóló magyar vagy német nyelvű gazdagon illusztrált és sok újdonságot tartalmazó főárjegyzékek „Méhészeti útmutató”-val együtt ingyen és bérmentve lesznek szétküldve ugymint bármintemű utasítások és tanácsok is kívánatra eszközöltetnek.

Csőd alatti kiárulás.

Vb. Pásztor Gyula és Társa cég csődtömegéhez leltározott áruk kiárulása a választmány által elrendeltetvén, minden, a vasáru üzlet körébe tartozó áruk a Csapó-utca 4. sz. alatti üzlethelyiségben mélyen leszállított áron kaphatók.

A tömeggondnok.

355

Balatonfüred!

Gyógyhely és tengerfürdő Zala vármegyében. Posta, távirat és telefon helyben.

Elsőrangú fürdőintézet.

Fürdőidény május 26-tól szeptember végéig.

Tiszta, ózondus, enyhe, egyenletes tóparti levegő, égyényes, sós, szénsavas, vasas gyógyforrások; juhsavótej- és szőlőkúra. SZÉNSAVAS MELEG PEZSGÓFÜRDŐK Schwartz rendszere szerint. MASSZÁZS. Szénsavas hidegfürdők. Gőzfürdő, zuhanyok, balaton-tavi hidegfürdők és uszodák. — Orvosi tekintélyek által igen ajánlva: szívbántalmak, vérszegénység, görvély, gümőkór, csuz, köszvény, légzőszervek hurutos bántalmak, rekedtség, vörköpés, gyomor- és bélhurut, máj- és lép-vérbőség, női bajok és idegbántalmakban. — Hegyek által védett gyönyörű fekvés, díszes és szélszerű berendezésű gyógyterem, sétacsarnok, árnyékos sétányok, lombos park, fenyves liget, térczene, naponként színelőadások, hetenkint táncmulatság, élvezetes kirándulások, sétacsolnókázás. Elegáns lakások, esinos nyaralók. A szobák ára 81 fillértől tíz koronáig. Junius 16-ig és augusztus 21-től kázás. Elegáns lakások 30%-kal olcsóbbak. Napi ellátás személyenként 4 koronától. Vasuti állomások: Sió-fok és 1/3. Veszprém (Jutas) Siófokról gőzhajón 1 óra, Veszprémtől bérkocsin 1 és fél óra. Vasuti szezonyjegyek 33%-os kedvezménnyel, menetteri jegyek 3 napi érvényességgel féláron kaphatók. A fürdőintézet orvosa dr. Hutiray István kir. tanácsos. Lakás megrendelések előleg beküldése mellett, LINGI VALERIAN fürdőigazgatóhoz intézendők, Balatonfüreden. A Balatonfüredi ásványviznek, mely mint étrendi víz igen kedvelt, főrak-tárosa: Edeskaty L., udvari ásványvizszállító Budapesten. Prospektussal ingyen szolgál

a fürdőigazgatóság.

KÜLÖNÖS FIGYELEMBE!

A rendkívül kedvelt alacsony számok

1 számtól 300 számig

kizárólag a mi gyűjtődénkben kaphatók.

Ugyancsak a születési éveket

tartalmazó számok

1801 számtól 1900 számig

A fenti számok rendkívül nagy keresletnek örvendenek, ennél fogva kérjük mielőbbi becses megrendelését.

BOGDÁNY S.

fővárosi sorsjegyiroda
reszveny-társaság
Budapest IV., Károly-körút 20,

Telefon 88-16.

Az I. osztályú sorsjegyek árai:

1/8 sorsjegy K **1.50** | 1/2 sorsjegy K **6.—**
1/4 " " **3.—** | 1/1 " " **12.—**

Póstai szétküldés utánvétellel, vagy a pénz előzetes beküldése után.

PAVLOVITS KÁROLY

műépítész

◀ irodáját ▶

Hunyadi-utca 2. (I. emelet)
helyezte át. 12

László Zsigmond

állatorvosi rendelő irodája

nagy és kis állatok részére.

Foganatosít helyben és vidéken:

! **Állatvizsgálatokat, védő-**
ojszereket, heréléseket, tu-
berkulinozási eljárásokat,
állatbiztosításokat, állat-
állományok rendszeres
évi felügyeletét, kosmeti-
kai operatiókat. !

Debrecen, Csapó-u. 30.

HIRDESSÜNK

DEBRECZEN
című politikai napilapban. — Kiadóhivatal: Arany János-utca 2.

Bankegyesület Részvénytársaság DEBRECZEN.

Van szerencsénk értesíteni, hogy a Bankegyesület Részvénytársaság cég alatt 800,000 korona részvénytőkével alapított pénztintézet működését Debreczenben, Piac-utca 72. szám alatti üzleti helyiségeiben megkezdette.

Intézetünk foglalkozni fog a banküzlet összes ágazataival.

Leszámlától váltókat, utalványokat, nyílt számlákon alapuló követeléseket stb.

Törlesztéses- és kamatozó kölcsönt nyújt jelzálogi bekebelezés mellett földbirtokra és házakra.

Előleget ad értékpapírokra és árúkra.

Vesz és elad értékpapírokat, érepénzeket stb.

Átvesz tőzsdét megbízásokat.

Elfogad **betéteket** könyvecskékre, folyó- (cheque)-számlára és pénztári jegyekre kamatoztatás céljából.

Bankegyesület Részvénytársaság.

Igazgatóság:

Elnök: Gróf Degenfeld Pál nagybirtokos Téglás.	Ifj. bozzai Bozzay Pál birtokos Debreczen.
Alelnök: Geiger Simon kereskedő és föld-birtokos Debreczen.	Hajnal Samu nagybirtokos Debreczen.
Adler Samu tak.-pénztári igazgató Szoboszló.	Mandel Samu birtokos Kaba.
Bleyer Mór nagybirtokos Debreczen.	Rosinger Lajos birt. és nagybirtokos Debreczen.
Ernst Vilmos igazgató.	Stern Péter nagybirtokos Ujfahértó.
	Dr. Lukáts Emil ügyész.

RÁCZ HERMAN

„ANGYAL”

drogueria-üzlete ●●●

Debrecen Piacz-utca 42. szám, szemben a Hungária kávéházzal, ajánlja a legmegbízhatóbb minőségben tartott háztartási cikkeit.

Padlólackok Parquette-fényesítők Linoleumlackok

különböző színekben.

„CHRYSANTOLIN”

a legmegbízhatóbb poloska- és rovarirtó szer, mert felülmúlja az összes eddig létező szereket.

Réztisztító folyadék és pomádék. Ezüsttisztító szappanok, folyékony Aranyozók különböző színekben.

„TABACCO” és különböző molyporok!

Forgalmi Bank

Részvénytársaság.

Van szerencsénk tudatni, hogy a

Forgalmi Bank Részvénytársaság

mely az újabb gazdasági törekvések támogatására s kizárólag financiai célokra 1.000,000 korona alaptőkével létesült,

Debreczenben, Piacz-utca 61. szám alatt

megkezdte működését.

Működési köre:

Mezőgazdasági-, ipari- és kereskedelmi vállalatok létesítése és pénzügyi támogatása.

Telepitések, parcellázások és azok financiai támogatásánál való közreműködés.

Erdők vétele. Fakitermelés. Faipari vállalatok. Áruügyletek.

Törlesztéses kölcsönök és kötvényhitelek földbirtokra és bérházakra.

Folyószámla hitelek.

Az igazgatóság.

Elnök:

Dr. Bruckner Ernő,

máv. egészségügyi tanácsos,
Debreczen sz. kir. város tb. tisztifőorvosa.

Alelnök:

Geréby Pál,

földbirtokos.

Jogtanácsos:

Dr. Hegedüs Jenő,

ügyvéd.

Vezérigazgató:

Ungár Jenő,

Igazgatósági tagok;

Dr. Berger Andor,

ügyvéd, Debreczen sz. kir. város tb. tisztifőügyésze.

Gara Alajos,

nagybérő.

Goldstein Mór,

gabonabizományos, Budapest.

Kontsek Géza,

nagykereskedő.

Killer Ede,

butorgyáros.

Ligeti Ödön,

mérnök.

Dr. Váradi Szabó János,

földbirtokos.

Ügyész:

Dr. Magyar Simon,

ügyvéd.

ALFÖLDI TAKARÉKPÉNZTÁR

DEBRECZENBEN, PIACZ-UTCZA, SAJÁT HÁZ.

Társas viszonyban : a Pesti Magyar Kereskedelmi Bankkal Budapesten, alaptőke: 1.200,000 korona; tartalékalap: 505,000 korona.
Affiliált intézetek: Kabal takarékpénztár r.-t., Nádudvari takarékpénztár r.-t., Hajdunánási gazdasági bank r.-t.

Elfogad takarékbetéteket könyvecskékre,

folyó- és checkszámlára, és a betétek ezéjszerű gyűjtésére nézve ingyen bocsát feleinek izléses kiállítású takarékperselyeket rendelkezésére.

Saját áruraktára van, mely úgy a központi, mint a vásártéri állomással közvetlen vágánnyal van összekötve.
A berakározott árukra előnyös feltételek mellett

AD ELŐLEGET.

Folyósít törlesztéses és kötelezvény-kölcsönöket betáblázás ellen.

Leszámitol váltókat kezesség vagy betáblázás mellett, kereskedői tárczaváltókat úgy az intézetnél, mint a

HITELRÉSZES CSOPORT

keretében.

Folyószámlahiteleket engedélyez értékpapír fedezet vagy ingatlanra való bekebelezés mellett.
Elfogad megbízásokat úgy vidéki intézetek részvényei, mint a budapesti vagy külföldi tőzsdéken jegyzett

értékpapírok vételére és eladására nézve.

Köztisztviselőknek törlesztéses kölcsönöket nyújt 10, 15, 20 évi visszafizetésre havi részletekben.

Foglalkozik a bankügyletek összes ágaival

és különösen ajánlja szolgálatait $4\frac{1}{2}$ –5%-ot jövedelmező befektetési papírok vételére nézve.

452

PA- NA- MA

≡ kalapok ≡

férfiak és nők részére legnagyobb választékban mérsékelt árak mellett kaphatók

a Nyakkendő királynál

Cégvezető: Rózsa Lajos.

PÜNKÖST

a „DEBRECZEN“ melléklete.

Pünköst.

A „Debreczen“ számára írta: Király Péter.

Jövel jövel óh Szentlélek,
Mert mióta nem vagy köztünk:
Azóta mi az Istennel
Sokszor összekülömböztünk;
Bűnösök és gyarlók vagyunk,
Nyomorultak tettben, hitben,
Lelkeinket fölemelni:
„Jövel Szentlélek Uristen!”

Olvasom a történelmet,
Vér és könnyű csepeg róla,
Mintha minden mondatából
Elkárhozás lelke szállna,
Elkárhozás sötét lelke,
Mely vért iszik, vérbe gázol,
— Elkárhozás tüzes lelke,
Mely a pokolba világol.

Mindenütt a rosszak győznek,
Mindenütt a jók pusztulnak,
Alávalók tündökölnek,
Jók, nemesek porba hullnak;
— Apostolok számkivetve
Nyomorultul éhenhalnak,
Gonoszlelkű biborosok
Bitorolják a hatalmat.

Olvasom a történelmet,
Megborzad a lelkem tőle...
Te azt tudod, látod mind mind
Világ dicső Teremtője!
— Mennyi bünt és gonoszságot
Véghez vitt már itt az ember:
Hisz az Isten sujtó keze
Igazán ver, akit megver...

Oh nagy Isten! Mindentlátó
Szemeiddel tekints reánk,
Erősítsd meg lelkeinket
Békén tűrni kálváriánk,
S melynek egykor hatalmától
Az ég zengett, a föld rengett:
Jövel, jövel óh Szentlélek,
Csinálj köztünk egy kis rendet!

Félben maradt regény.

A „Debreczen“ számára írta: Vándor Iván.

Mária Anna Vilma Erika ő fensége, miután elhagyta a fordulót, ahonnan a parkból utánna lehetett látni, oda fordult az őt követő nyurga kisasszonyhoz és így szól:

— My dear, egyedül akarok lenni. Tudja mit, maga menjen az országuton, én majd itt megyek az erdei ösvényen. Egy óra múlva a forrásnál találkozunk. Viszek magának epret és virágot.

A kisasszony egy sárgafedelű könyvet tartott a kezében és végtelen nyugalommal vette tudomásul a hallottakat. Ő mindig a

maga lábán járt és mindig a maga fejével gondolkozott. Nem ügyelt rá senki és nem tekintve egy pár gyerekes szerelmi kalandot, mely egy csomó könybe és álmatlan éjszákjába került, nem történt soha semmi baja. Ő belátta azt, amit a fenséges családban senki sem akart belátni, hogy az embernek néha okvetlenül egyedül kell lennie. Azért hát semmi kifogása sem volt az ellen, hogy Erika egyedül menjen epret szedni.

A fenséges kisasszony tizenhét éves mult. A szeme mosolygó kék volt, szőke haja rövide volt nyírva és ezer apró fűrtben repkedte körül a fejét. Az arca ovál volt és egy kicsit tulságosan halvány, az ajka piros, a termete vékony, törékeny. Nem volt éppen szép, de nagyon kedves, különösen ha mosolygott, Gyönyörű szája volt.

Rövid barna szoknyát viselt, fehér flannel bluzt és széles bőrvet. Puha, fehér file-kalapját a kezében tartotta és szökőcselvel, dudolva ment a patak partján. Pompásan érezte magát.

Az út, melyen haladt, sétat volt, de nem igen jártak rajta az emberek, mert kissé el volt dugva és kevesen ismerték. Gyönyörű ösvény volt a sűrű fenyves kellő közepén, egy kis patak mellett, melyet szinte elborított a kék nefelejt. A másik oldalán az utnak számoza pirosolt.

Erika ő fensége ma járt itt harmadszor, egyedül azonban először, Néha, mikor a nap egy kicsit elbujt és a sötét erdő felé tekintett, összeszorult a szíve és félni kezdett. De mikor a nap újra kisütött, elmúlt minden aggodalma. Valami végtelen jót érzett, hogy nem látta a fenséges néni, aki öreg volt, csillagkeresztje volt és azért született erre a világra, hogy ő rá vigyázzon.

Nem látta a féltucat társalgónőjét, nem látta a személyzetet, nem látott semmit otthonról, ellenben látott egy erdő sudár magas fenyőt, melynek egy levele se mozdult meg az ő tiszteletére, látott sok kék virágot, bárosnyos mohát, édes epret, csobogó patakot.

A keze tele volt kék nefelejtessel, a kalapját tele szedte eperrel és egy kis szálfából összetakolt hidon megállott és hallgatta, mit beszél a patak.

Hallgatta, hallgatta, közben beledobott egy-egy szál virágot és nézte, hogy viszi le az ár, míg csak el nem tűnt a szeme elől.

Milyen jó itt, gondolta, míg egyenkint dobálta a virágot a patakba. Gondolkozott; miért is olyan jó itt? És addig gondolkozott, míg kitalálta, hogy azért, mert itt se fű, se fa, se virág nem tudja, hogy ő Mária Anna Vilma Erika ő fensége. Erre a gondolatra olyan formán érezte magát, mint egy márdárka, ha kiszabadul a kalitkájából. Kis lelkében valami homályos fogalma keletkezett a szabadságnak.

— Most nem parancsol senki, azt te szem, ami nekem tetszik, gondolta.

Roppant szeretett volna valamit tenni. Valami szokatlant, valamit, amitől elájulnának az összes udvarhölgyek, ha megtudnák, elájulna a fenséges néni, hanyatt vágódna a lakájok: szeretett volna szóba állani egy magához hasonló vidám kis teremttel és megkérdezni tőle: te is úgy találod, hogy ez a világ nagyon szép?

Leült a hegyoldalból kiálló bemozosított kőre, a kalapját az eperrel a földre tette maga mellé és míg a virágait rendbeszedte, elhatározta, hogy a legelső emberrel,

akit a véletlen eléje fog hozni, szóba ereszkedik.

A véletlen néha nagyon szeretetreméltó. Alig hogy elhatározta magát Erika, előtte állott egy magas, vékony huszárhadnagy, a kezében egy batiszt-zsebkendőt tartva:

— Bocsánat, mondta minden teketória nélkül: nem a kisasszony vesztette el ezt a zsebkendőt?

Erika fülig pirult. A kendő az övé volt, feléje is nyújtotta a kezét, miközben félig félénken, félig hamiskásan, mint egy pajkos gyerek, ha valamely ártatlan csinyt készül elkövetni, — mondta:

— Pardon, nem tudom jól magyarul. A huszár jól tudott németül, hát ezen a nyelven beszélgettek tovább.

— A kendő az enyém. Köszönöm, mondta Erika és az öve mellé gyűrte.

— Milyen sok szép virágja van.

— És mennyi epre, nézze, kacagott a kis leány, mind magam szedtem. Oda nyújtotta neki a kalapját: tessék!

— Jutalom a kendőért, ugy-e? De előbb a kisasszony parancsoljon.

Erika három, karsu fehér ujsa közé szedte a számozákat s úgy rakta a szájába.

A huszár megjegyezte magában: uri leány lehet, gyönyörűen tud enni.

Mig lassacskán ettek, bátrabban kezdtek beszélgetni.

— Hol laknak? — kérdezte a fiú.

Erika meg volt akadva. Ha megmondja, hol lakik, vége. Neki ki kell egyenesedni, a fiúnak meg kell hajolni. Ez pedig azért is kellemetlen lett volna, mert akkor nem nézhetek volna egymás szemébe, pedig Erika úgy találta, hogy a hadnagynek nagyon bizalomgerjesztő, szép, barna szeme van.

Nem felelt a kérdésre, hanem ő kérdezett:

— Maga miért van itt? Beteg? Engem erősödni hoztak ide, mert tifusban voltam. Majd meghaltam, bizony. Akkor vágta le a hajamat is.

Megrázta a fejét. Apró, aranyos fűrtjei mind az arcába esapódtak.

— Ez a hajviselet nagyon jól áll magának.

Erikának fölcillant a szeme: ezt nekem mondták, gondolta, nem a hercegnőnek.

Egyszer csak elfogyott az eper.

— Megettük — konstata Erika — pedig Miss Marynak is ígértem. Miss Mary a kisasszonyom, ott vár rám a forrásnál.

— Nem baj, szedünk neki másikat.

És keresték az epret. Kacagva mászkáltak a hegyoldalon, míg egy kis piros bokrétát össze nem gyűjtöttek.

Az országutról lódobogás hallott. A hadnagy fölismerte a lovas.

— A herceg — mondta — látta már a herceget?

Erika odalapult egy fához és a virágival babrált. Nagyszerűen mulatott. A fejével intett, hogy látta, mert félt, ha megszólal, elneveti magát. Aztán bucsuzott:

— Most mennem kell. Miss Mary kétségbe lesz esve már így is, Isten önnel. Roppant keccesen bölintott a fejével.

A hadnagy elibe állott;

— Engedje, hogy bemutassam magamat, Bács Tamás vagyok.

Erika halkán ismételte, mintha meg akarta volna tanulni:

— Báts, Báts Tomas.

— Ta—más.

Erika újra utánna mondta:

— Ta—más.

— És magának, kisasszonyom, mi a neve?

Erika kiegyenesedett, mintha egy perc alatt egy fejjel nőtt volna. A tartása merev lett, az arca komoly, a tekintete szigorú. A nevem —

Ránézett a hadnagyra, A szép, sötétbőrű, villogó szemű fiú várakozást teljesen nézett a szemébe. Aztán betekintett Erika a rengetegbe, mely mintha azt sugta volna: ha megmondod, vége — mindennek vége. — Egy pillanatig tévőzött. Aztán újra pajkos lett a tekintete, a fejét kicsit féloldalt hajította és elnevette magát:

— A nevem — Erika: Adieu!

— Nem szabad elkísérnem?

Ettől a szótól nagyon megijedt:

— Nem, nem.

Már ment, aztán újra megállott. Vissza fordult. A hadnagy nem mozdult, úgy nézett utána.

Erikának mintha most jutott volna eszébe: odanyújtotta neki a kezét:

— Au revoir!

Aztán futott fölfelé az uton, könnyedén mint egy kis zerge.

Erika napról-napra eljárt epret szedni. A kis ösvény már ismerte a lépését, a virágok már mosolyogtak rá.

Bács a kis hidon várta mindig, ahol először találkoztak.

Eleinte úgy tettek, mintha véletlenül kerültek volna össze, később azonban egész természetesnek találták, hogy mindennap találkozzanak. A jó Miss ezalatt nyugodtan olvasott a forrásnál. Egy esős nap rosszkedve volt; délután három és négy óra közt, mikor máskor a patak partján kószált, végigfeküdt a dívánon, lehunyta a szemét és ábrándozott. Ábrándozott csak úgy, mint más kis leány és titokban azt kívánta, hogy báresak jönne el hozzá Bács Tamás egy csomó nefelejtssel a kezében.

Másnap, mikor találkoztak, úgy üdvözölték egymást, mint két jobarát, akik hosszú idő után most találkoztak először.

— Erika kisasszony, olyan rossz idő volt, hogy tegnap nem jöhöttem ide.

— Én is sajnáltam.

Olyan furesán néztek egymásra. Ahogy kezet fogtak, elfelejtették elereszteni egymás kezét. Erikának olyan volt a keze, mint egy karesu fehér virág. Bács nézte, nézte, aztán az ajkához vitte és megcsókolta.

Erika elpirult, csak úgy, mint más kis leány és lesütötte a szemét. S hogy lassan egymás mellett lépegettek, Bács így szólt a leányhoz:

— Hogy van az, hogy én magát sehoh se látom? Se az étteremben, se a sétateren, csak itt a patak partján. Mit csinál egész nap? . . .

— Reggel hétkor misére megyünk. Nyolckor van a reggeli. Kilenckor meg kell látogatnom a nénemet és meg kell kérdeznem: hogy aludt? Azután angolul kell beszélgetni Miss Maryvel, azután franciául Mlle Duboisval, azután olaszul a Clignorával, azután spanyolul.

— Az Istenért, mire jó ez a sok tudomány?

— Ez nekünk szükséges.

Hallgattak egy kicsit.

— Azt sem tudom, Erika kisasszony, hogy hívják a papját? Egyáltalában úgy érzem, magát valami titokzatos homály veszi körül. Olyan maga, mint egy kis tündér, aki megjelen és eltűnik nyomtalanul. Mondja meg, kérem, miért akarja, hogy még azt se tudjam, melyik utcában lakik?

Erika olyan szomorúan nézett rá, hogy Bács rögtön megbánta, hogy szólott. Szinte félni kezdett, hogy ez a kis szőke tündér most rögtön el fog tűnni előle örökre.

Erika maga elé nézett és egy kicsit sohajtott:

— Én nem akartam szólni, de ha kívánja, megmondhatom, mi fenn lakunk a Sans souciban.

— Ott a herceg lakik.

— Igen. Én vagyok a leánya.

Bács Tamás olyan sápadtan állott meg erre a szóra, mintha ebben a percben valami nagy, halálos szerencsétlenség érte volna. Erika is szomorú lett és mentetgetni kezdte magát:

— Én nem akartam szólni. Minek kérdezte.

Bács levette a sapkáját és megtörülte a homlokát, melyen a hideg verejték kezdett gyöngyözni.

— Egy világ áll közöttünk. Ez volt az első gondolata. Egy darabig szóltalanul nézte a leányt, végre azt mondta:

— Még ma este elutazom.

Erika megfogta a kezét, mintha visszaakarná tartani:

— Nem.

— De ennek így kell lenni.

— Miért?

— Mert maga Erika Ő felsége. Ha egyszerűen csak Erika lenne, odaállnék az édes papája elé és azt mondanám: A nevem bácsalmási Bács Tamás, hadnagy vagyok a X. huszárezredben. A családom egyike a legrégebb magyar nemes családoknak. Az őseim vitézül harcoltak a török ellen, magam becsületes katonája vagyok a királynak. A lányát szeretem és feleségül kérem. De a fenség elé nem állhatok oda, hogy a leányát szeretem és feleségül kérem, tehát — el kell utaznom.

Ekkor valami nagy dolog történt. — Erikának két nagy könyesepp gördült végig az arcán, azután még kétő és ott sirt Mária Anna Vilma Erika Ő felsége a patak partján, a nefelejtsek között a miatt, hogy egy barna huszár nem állhatott oda az édesapája elé, hogy megkérje a kezét. Erika olyan volt, mint egy síró virág. Bács vigasztalni próbálta, de attól még jobban könyezett.

— De én nem akarom, hogy elutazzon — ismételtette sirva.

— Felejtsem el engem, édes Erika — felelte Bács.

— Igérje meg hogy holnap újra eljön. — Nem jöhetek.

Erika toppantott:

— Miért?

— Mert szeretem magát.

— De el kell jönnie. Akarom.

— Miért?

— Mert — mert én is szeretem magát.

Aztán sokszor megcsókolta a hadnagy Erikának mind a két kezét, azt mondta egymásnak: a vizontlátásra és az egyik ment jobbra, a másik ment balra.

A mi ezután következik, nem szép, de elmondom, mert így történt. A Miss megsejtett valamit az idillből, azután otthon kifecsegett valamit és Erika Ő felsége három napi szabáristomot és még egy féltucat gardedamot-ot kapott. A kis hadnagnak pedig udvariasan más klimatikus helyet ajánlott a túrdögizgató.

A két teremtes sohase látta többé egymást.

Pusztai rege.

A „Debreczen” számára írta: Szunyogh Barna.

Egy sánta, sovány, vén városi ló,
Lerugva a hámat, mely nyomta nagyon,
A füstfalu, ékes palotákat
Ott hagyta egy izzó nyári napon.

Vad vágy taszitotta, tüzelte előre:
Látni karamot, nagy szüzlegelőt,
Gemes kutakat, sok fürgé csikót...
Elni közöttük, mint rég ezelőtt...

És ime, valósult a régi nagy álom:
Előtte terült el a pusztá,
Mint egy üde, forró asszonyi test,
Ki az életet által alussza...

Ujjongva örült a vén gebeszív,
Hogy rányeritettek a társak...
Itt marad — érzi — örökre... örökre...
Itt, hol a pusztai szél dala támad.

Nézte sóvárgva, nézte mohón,
Hogy hajlja lihegve őket az ösztön,
Hogy játszik a kanca a ménnel
A pászitos, édes szüzlegelőkön...

Vén izma feszült... Az orra kitágult...
A régi piros vér üzte előre
S a sok, fiatal, szép pusztai társal
Tombolva futott — a sánta, a dőre...

De estefelé lomhán lerogyott
A vályu elébe, a dombra...
Vergődve kiadta a párát
Es jöttek a társak röhögve, tolongva...

S míg lopva csodálták a holt idegent,
Kit ime megölt az östüzü élet:
Egy makrapipájú bamba csikós
Vig pusztai dalt fűtyörészelt...

Napsugár.

A „Debreczen” számára írta: Bartók Mariska

Üres, szürke tavaszi eső volt; a csendes szél oda verte az ablak-üvegéhez a vadgesztenyefa kopár ágait s az asszony öntudatlan, merev tekintettel nézte a lejtős kert lombtalan fáit, a felszakadó szürke felhőt, tekintete elveszett a szürke semmisségben, mozdulatlanul állt, míg bensejében menyországot romboló terveket kovácsolt. Egy Bourget regény, kemény kötését, göröcsösen szoritotta a kezében. Megnézte a cimlapot; nagy, diszes betűvel villogott felé: Hazugságok!

Aztán, mintha ez meg nyugtatta volna, oda szoritotta a fejét a vastag üveglaphoz s zsibbadt, lomha lélekkel álmodott. Az imént, nem a betűket látta. Egy fehér levél hegyes csücske látszik ki a könyvből s azt nézte ott van-e? Ott volt. Tehát igaz, hogy Dámocéi Keér Miklós, meg mondta, hogy boldogul érte, ő érte, luzsnai Pál Gábor hites feleségéért.

Az asszony arcán ördögi mosoly villant át. A kielégített bosszu édes diadal mosolya. Eszébe jutott az első találkozás.

A chernefalvi kiránduláson volt. Ismerték egymást hirből.

Mikor szemben álltak egymással, a férfi azt gondolta: ez az asszony forgatja el minden ember fejét s a Pál Gábor homlokán még sincsenek szarvak. Majd lesz!

Az asszony pedig felnézett a nagy, sötét arc emberre: ez az, akit még asszony szem nem tudott megbabonázni. Majd meg-lássuk!

A többiek pedig kíváncsiskodtak. Hogy tetszik? kérdezték az asszonyt. — Szép példány, a dámocéi erdőből, mondta az asszony blaszirtan, közderültséget keltve néhány féltékeny lovag közt.

Később a férfit faggatták. Helyén van-e még a fejed?

A dámocéi erdő diszpéldánya csak mor-dult egyet: — nem ér olyan fel Pál Gáborné, ha rámás csizmát huz a lábára.

Fél óra alig telt el, mind a ketten tudták, amit egymás mögött mondtak.

Előveszi a levelet. Ujra olvassa, pedig már tudja minden betűjét. A szürke, szomorú alkonyban nem is látja már a ferde, elhanyagolt vonásokat, csak úgy a lelkében ismétli.

— Magda, ha egy kevés irgalom van a szívében átjön. Lóháton jöjjön, az erdőn át.

Csak tíz percre, csak addig, míg elmondhatom, ami a lelkemet nyomja. Jöjjön. Engedje remélnem, hogy itt lesz. Leszáll ide, mintha a mennyből jött volna, hogy lábához borulhasson rabszolgája, Miklós.

Eltette a levelet.

Tehát így is tud szólni Keér Miklós! De a szívet nem a diadal mómora zsibbasztotta meg. Egy örületes vágy, egy Isten kísértő terv.

Igen, elmegy. Bemegy a hős, komor legénykastélyba s ha már ott térdel előtte, az a sötétarcu, villogó szemű ember lehajlik hozzá, hogy hallja jól a kacagását, a gunyos, szuró szavát.

— Pál Gábornénak le kell hajolni, hogy elérje a Keér Miklós fejét. Ezt mon-

daná neki. Ezt! Nem törődnek semmivel. Harag, fenyegetőzés, bosszu. — Ah! hát egy reménykedő szerelmes ember ugyan mire képes?

Megmondta a lursinai vadászaton: — Az egész világot ki tudnám pusztítani, ha magát baj érné. Akkor szinte félelmes volt. Igazán úgy nézett, mint egy pusztító görög isten s az asszony vékony ujjaival végig simította a férfi homlokát, mintha csillapítani akarná, akkor meg elkapta a kezét s majd összetörte egy csókjával, egy szorításával.

Eszébe jutott az a hatalmas vállú férfi, felhevült mámoros beszédével, fenyegető rajongásával. Magáért mindent — mondta — tudna-e maga is értem valamit tenni?

Miért villaat ez most az eszébe? Az egy ragyogó, fehér, téli nap volt; tele hidegséggel, fehérséggel, veszedelemmel s most olyan rut minden; szürke az ég, a föld, a levegő.

Nem is lesz fényes többé soha, ugy, mint a hogy az élet is ilyen szürke ebben a berostélyozott, régi kastélyban.

Rágondol a Pál Gábor szelid, szőke arcára, örökké bocsánatot kérő szeméire, becéző hangjára, szavára.

Maga előtt látja, amint a kicsi, esztendő gyereket dajkálja, megelégedést sugárzó arccal s szinte unottan gondol erre az örökké egyforma boldogságra. Csábító, mámoros álomként tűnik fel a Keér Miklós villogó szeme, mély hangja, amint hevesen, fenyegetőzik, vagy halkán, biztatva, rábeszél.

Csak egyetlen egyszer jöjjön el — mondta — csak egyszer, egy pillanatra, hozzám, hogy oda borulhassak a lábai elé; Magda, legyen irgalmas.

Pál Gábor nincs itthon; holnap este jön-e, vagy még később. Elmenne Dámocra, senki nem tudná meg!

Itt megdöbben önmagától. Titka van s örökre rejtve való titka lesz.

Kibirja-e? Hát azért a boldogságért nem mindent elviselne?

Mindent! De hiszen, nem lesz semmi tragédia.

Már nem gondolt arra mi lesz azután. Az örült vágy guzsba kötötte az esztét; már ment volna, lenge pongyolában, úgy amint fütött szobában állt, utánna, hozzá, hogy egyedül lehessen vele, csak egy másodpercig, aztán meg lehet halni.

A dajka a gyereket hozta be; lefekette a csipkés bőlesőbe s pár pillanat múlva rövid, egészséges lélekzés jelezte, hogy a kicsi Gabi alszik.

Az asszony csaknem önkívületben volt. Nem ment le az ebédőbe, nem theázott, az éjjeli lámpa fényénél dideregve sietett az ágyába.

Gyerekes, babonás felelemmel tiszter is megnézte, ott van-e a levél; ott volt, a párnája alatt, csak a hegyes szögletét érezte mindig.

— El fogok menni — dideregte — miért ne mennék el. Csak egy lépést kell tennem, hogy boldog legyek. A szive örültten vert, a torka kiszáradt s mintha egy látatlan démonnal vitatkoznék, ajkai egyre morogtak.

Aztán összeszorította a fogait, fázott s végtelen gyöngöség fogta el.

És a hatalmas, szép férfi alakja folyton előtte volt; hirtelen kitért karjait, mintha ezt az álomképet magához akarná ölelni, hogy soha többé ne váljon el tőle. S így lázasan vergődve, öntudatlan, nehéz állom szállt rá. — És álmodott.

Szürke reggelre virradt; nehéz, párás volt a levegő, sár, víz volt az utakon.

Sietve öltözött, ingerülten dobta el a pongyolát, mit a szobalány adott neki. A fehér posztó lovagló ruháját kérte. A leány jelentőségteljesen nézett ki a rut, hideg szürkeségbe, de ő a fehér, hosszú uszályu ruháját összefogva, szinte lélekzet nélkül futott le a lépcsőn.

Beért a dácoci erdőbe. A fák kopár ágai összehajlottak fölötté s az ágak végén összefutott nehéz cseppek lomhán hulltak fehér ruhájára. — Majd meglátta a kastélyt.

Zord, rideg, tömör épület volt. Lovát sietésre biztatta, mintha menekült volna s a

sebes vágatásba a sár összecsapdosta fehér ruháját.

A kastély egyik ablakában megjelent a Keér Miklós sötét feje s ördögi, diadalmos mosollyal nézte az asszony, összesározott ruháját.

Eles nyílalás járta át a szívet. Tovább nem tartott az álom, de egy csodálatos zsibbadt, kábult érzés, vagy érzéktelenség s ez tán az örökkévalóság így tart.

Mikor megmozdult, egy csodálatos hang ütötte meg a fülét. Nem szavak voltak, csak hang s még is beszéd, mert egy másik hangnak már szavai is voltak.

A széles ablakon ezer szívárvány szint játszva ragyogott be a napsugár, megvilágítva egy kerek, boldogtalan mosolygó férfi fejét, amint boldogan felelget bólintgat, egy apró emberke göngyölésére.

Felnyitotta a szemét. Keér Miklós durva, — elfojtott hangon beszélt:

— Mi történt magával?
Bolondot üz belőlem?
Nem ilyen volt eddig.
Az asszony nyílt tekintettel nézett rá:
— Ne gyerekeskedjék; ha bajom volt is, már meg gyógyultam.

— Mi gyógyította meg?
Kövelekedött a férfi.

Az asszony arcán bűbajos mosoly futott át, aztán lágy, álmodozó hangon mondta:

— A napsugár!

Ibolyaszál.

— Vályi Nagy Gusztáv emlékére. —

A „Debreczen“ számára írta: Szabó István.

Hajnali álomnak rózsás utját róttam,
Mikor elhatolt a gyászhozó hír hozzám...
Megdöbbsent lelkemet új álomra vittem:
Hátha az életed visszaálmodoznám...

Most, mikor már régen elcsitult az ének,
Nagy, csendes titokban nézem siri ágyad,
S dalos társaidnak koszorúja mellé
Odatűzők titkon egy — ibolyaszálat...

S kihunyta a fényes, keleti bolygónak,
Sötét fátyolt borít lelkemre a bánat...
Szívárog a könyvem... Téged is siratlak,
De legeslegjobban az édesanyádat...

Ringató.

Írta: Nagy Zoltán.¹

I.

Ringasd tenger, ringasd a bárkám lágyan,
Mormolva halkán altató dalod;
De jól vigyázz, mert én a ringatások
Elkényeztetett gyermeke vagyok.
— Egykor nekem a bölcső volt a bárkám,
Szobám a tenger s hőszin pelyhes párnám
Puhább volt akkor, mint most a habod.
Dal zümmögött halkán a kis szobában...
Ringass, tenger, ha nem is olyan lágyan:
Engem hajdan az anyám ringatott...

II.

Hőszin párnák ti, oh, hová levétek!
S hová ment az, ki akkor ringatott!
De én bölcsőmből valamit elhoztam,
S aki elment, valamit itthagytam.
Mert, hogy árván maradtam a világon,
Dal lett a bölcsőm, anyám ábrándos álom:
A ringatások gyógyító, csodás,
Ugy tetszik néha: rózságy az ágyam...
Ringass tenger, ha nem is olyan lágyan,
Mint a dalok s miként az álmodás.

III.

S tán nem hazugság mind, de mind az álom,
Csak megsejtése a távol jövőnek,
Es azt a lányt egyszer tán megtalálom,
Kit álmaim most glóriába szőnek.
Elringat majd keblének hullámzása,

¹ Mutatvány szerző „Hónapos szobákból“ c. most megjelent költemény kötetéből.

Bölcsődalom lesz szeme pillantása,
Mig ajakán egy mosolyt lesem.
S kezem bárka lesz hullámzó hajában...
Ringass tenger, ha nem is olyan lágyan,
Mint ahogy ringat majd a kedvesem.

IV.

S ha így foly le, mint eddig, életem,
S virágtalan lep hava meg a kornak:
Jövel ugy, Mámor, szétzilált hajú,
Izzószemű leánya, te a bornak,
Szemed tűzén az éjben is fény támad.
A pusztá földön te vetsz pelyhes ágyat,
Adsz fényt, színt, álmod, vágyat, hogy ha kell,
S ha látni fáj, szemünk befogod lágyan.
Ringass tenger, engem az utcasárban
Egykor talán a mámor ringat el.

V.

Gyászfátyolt huz az est a láthatárra...
Halotti dalt kinek zengtek habok?
Ugy fekszem itt elnyulva bárkám mélyén,
Mint koporsóban fekszik a halott.
Halál, minden bajunknak irt adója,
Te, ringatók legnagyobb ringatója,
Kinél álmod minden ember talál,
Fátylad lebben a kékes esthomályban...
Ringass tenger, ringasd a bárkám lágyan,
Mig majd végképp elringat a halál...

A becsületszó.

A „Debreczen“ számára írta:
Kissné Bessenyei Ilona.

Egyhangú méla esend honolt a kis szobában... A leány valami kézi munkán dolgozott. A fiatal ember pedig mély gondolatokba volt merülve; látszott rajta, hogy valami nagyot fontosat akar mondani a leánynak, azonban annyira elfogult, hogy alig tudja gondolatait rendezni... Végre bátorságot vett magának és megszólalt:

— Régen várok már erre a pillanatra, hogy egyedül zavartalanul beszélhessek magával Blanka. A mit mondani akarok komoly, nagyon komoly egy egész életre szól. Én szeretem magát Blanka, nem a fiatalság hirtelen fellobbanó könnyen muló szenvedélyével: hanem mélyeséges igaz szíves szeretettel a mi kísérni fog az egész életén át, mert becsületesen alapszik. Nem a külső szépsége ígért engem meg, hanem a lelke, a maga komoly szép fehér lelke Blanka. A mint tudja szép állásom jó fizetésem van, még a mellett némi magán vagyonnal is rendelkezem; tehát leendő feleségemnek nyugodt, gondtalan életet biztosíthatok. Ezek után azt kérdezem magától Blanka: Akar-e a feleségem lenni?

— A fiatal leány halovány arca pillanatra kigyult, hogy azután még sápadtabb legyen. Meghatottság látszott szép vonásain. Nagy fekete szeméit ráemelte az ifjura és halk vontatott hangon felelt:

— Mennyire sajnálom, hogy meg kell szomorítanom magát Kálmán, de én nem lehetek a maga felesége; mert az én szívem már nem szabad.

— Ideges rángás futott végig e szavakra a fiatal ember halálsápadt arcán. Ugy érzé, hogy a fájdalom egyszerre vasmárokkal szoritja át szívet és elszállt onnan minden derű örökre. Szemét hirtelen elborítja a könny és sokáig nem volt képes erőt venni magán. Válaszolni akart de a szó torkán akadt... Lehorgasztotta fejét és hallgatott...

A leány észrevette ellágyulását és tovább beszélt: Legyen férfi Kálmán, erőt kell vennie magán, Nem szabad átengedni magát oly érzelmenek, mely viszonzva sohasem lehet. Maga jobb sorsra érdemes! Meglássá el fog jönni az idő a midőn megtalálja az igazit egy édes, kedves fiatal leány személyében, aki magát nagyon fogja szeretni.

— Aranyszíve van, édes Blanka, sóhajta a fiatal ember, adná az ég, hogy teljesülne vigasztaló szavai; de én úgy érzem, hogy sohasem tudom magát feledni és olyan sötét előtttem a jövő képe.

— Az idő nagyon jó orvos! Az idő mindent feledtet és mindent meghoz, Kálmán. Az a fő, hogy az embernek kitartása legyen és tudjon parancsolni önmagának. De ejtsük el már ezt a tárgyat, folytató a

leány, amely mindkettőnkre nézve kinos lehet, csak még egyet ígérjen meg nekem Kálmán. Az imént önkénytelenül is eszembe jutott valaki, a maga megboldogult édes-anya. Az az áldott jó öreg asszony, akit én nagyon, nagyon szerettem. Egy ízben elbeszélte nekem a maga édes anyja, az ő szenvedésekben gazdag élettörténetét, akkor tudtam meg, hogy a maga édes atyja Kálmán, mint öngyilkos fejezte be életét. — Tudom, fájdalmas pontot érintek, de nem tehetek róla, annyira megkapott a gondolat, hogyha maga az édesapja nyomdokán haladna, ha annak én volnék az oka, az az áldott jó öreg asszony megfordulna sirjában...

— Én ismerem magát Kálmán. Tudom, hogy maga nagyon jó ember; de nem eléggé energikus, könnyen enged a jelen befolyásának és hamar elcsügged. Magának ígéretet kell tennie, meg kell ígérnie becsület-szavára, hogy nem lesz öngyilkos.

Ígérem, becsületszavamra ígérem Blanka, hogy nem leszek öngyilkos. A magának tett ígéretem szent. Legyen meggyőződve, hogy soha, semmi körülmények között sem fogom azt megszegni.

— Tíz év telt el a fenti események óta. Ez idő alatt nagyot fordult a világ. A leány, Csáky Blanka, felesége lett szíve választottjának, a kis város egyik legjelesebb orvosának.

A visszautasított kérő Erdei Kálmán pedig még abban az időben áthelyeztette magát a távol eső fővárosba, hogy feledést találjon gyógyíthatatlannak vélt sebére.

Nagyon sokáig semmi hír sem hallatszott felőle. Végre egy nap, tíz hosszú év után levelet kapott tőle Csáky Blanka. Reszkető, bizonytalan kezekkel írott kuszált soru levelet. A levél olvasása kezdetén könnyezni kezdett Blanka, mire a befejezéshez ért sokáig keservesen sirt. A levél rövid volt csak — a következő tartalmu:

Édes jó Blanka!

Bocsásson meg, hogy soraimmal terhelem, de amennyiben lehetséges, rövid leszek, hogy ne untassam soká. Ama szomorú emlékü nap, amelyben le kellett mondanom magáról örökre, fordulópont volt az életemben, attól a naptól kezdve, elhagyott engem az Isten — Blanka... Őszinte leszek és nem szépittem helyzetemet... Én el vagyok züllve a legvégső fokig — maga miatt züllöttem el. Az alkohol mérge annyira tönkretett, hogy most súlyos betegen fekszem itt a Rókusban, ahonnan magának e levelet írom. Már fél éve fekszem itt iszonyu kínoktól gyötörve, mindennap reménykedve, hogy már nem sokáig tart. A véletlen azonban ezt a reményemet is megsemmisítette. A multkor ugyanis akaratom ellenére kihallgattam kezelő orvosomat, amint az ápolónak a következőket mondta: Szegény ember! — áldás, nagy áldás volna reá a halál, mert kinos, gyógyíthatatlan betegsége van. Hanem azért még két évig elviheti. — Nyiltan beszélt, azt hitte aluszom.

— Azóta nincs egy pernyi nyugtom. Két év az én nyomorult állapotomban egy örökkévalóságot jelent és én nem akarom, nem fogom azt bevárni, hanem ezennel visszakérem magától az adott szavamat, Blanka.

Ez adta kezembe a tollat, mert bármilyen nyomorult vagyok is, adott szavamat nem szegem meg! — Csáky Blanka nem fogja azt mondani rólam soha: Gazember volt, megszegte szavát!

Magának jó színe van, édes Blanka, kérem, ne szenvedtesen sokáig, hanem adja vissza becsületszavamat, hadd dobjam el az én nyomorult életemet...

III.

Blanka csak egy üres névjegyet küldött válaszul... Két nap mulva egy öngyilkosságról szóló hirt olvasott a lapokban... És sirt...

Az ősz haj nem mindig az öregség hava; leggyakrabban az ifjuság túlérettségének a jele.

A célzások a társalgás névtelen levei.

Májusban.

A „Debreczen“ számára írta: Ujfalussy A.

A költészet és szerelem e bűbajos hava felütötte virágból, ábrándból szőtt sátorát és a feledés fátyolát dobta a tél zord napjaira.

Most tavasszal még többnyire eltakar-gatja az ég melegedő széljét a takarodó felhősereg. Csak különös jókedvében zilálja szét bőra vagy siocó-féle tájáramlat, mire kiszöknek mögüle a már sokat ígérő, de még akkor szeszélyes napsugarak. Májusban el-lenben mondhatni egészen megszűnik a szívet-lelket betegítő tevő, hosszas esőzések okozta hangulat, tova tűnik az egykedvűség és pazar színeknek, megújított reményeknek ad tért.

A növényzet színeinek sokfélesége ebben a hónapban a legmeglepőbb. Már maga a zöld is annyi árnyalatban nyilvánul hogy nincs az a festő, aki szerbe-számba tudná szedni. Esetje nyilván megtagadná a szol-galátot.

Egy darabka rétv meg épenséggel annyi változatosságot nyújt a szívrávján színében ékeskedő virágtáborával, hogy teljes készségében nem lehetne vászonra vetni. Tempe völgyének virányaival vetekszik, ahol hajdan a görög istenek jártak s bájós minfták lejtet-ték karesu testüket hajlongtató táncokat.

Egy-egy dus legelőre szinte kívánczunk egy jámbor árkádiai pásztort állítani, hogy fűzfák alatt, szelid nyáj mellett andalító sipját hallatná.

A berkek árnyát ellenben mosolygó rokokóhölgyekkel, hajporos ifjakkal vágyunk mintegy benépesíteni, a kiránduló társaságok legvidámabb típusával.

A majálisok eredete különben a messze pogánykorba nyulik vissza. Már akkor meg-ünnepelelték a tenyészet fölújult erejét.

A májfiával való kedveskedés — amidőn a legény virágos galyat ültet elsejének virradóra a kiválasztott leány ablaka alá — régi szokás, nemkülönb az a sok szimbo-likus cselekmény, amely a különböző orszá-gokban, vidékeken divatos.

Nem is esuda, ha mindenféleképpen hó-dolni igyekeznek ennek a hónapnak.

De szép is egy májusi nap, midőn a természet veszéjét mi sem zavarja, pihen a rendetbontó szél, eső nem ólálkodik.

A legelő enyhe, balzsamos, mintha lágy sicíliai zephír tévedt volna hozzánk és zamatos, mintha az a tömérdek rügy és bimbó, amely egyre-másra pattan-nyilik, mind bele lehelt volna lelkét.

Az erdőből üde gyöngyvirággal árad. A kertekből narcissz küldözgeti szerte az ő bódító szagát, mialatt hiu mozdulatokkal himbálja fehér fejét, merev kocsanján.

Ősétől, a rege Narkisszoszjától örökölte biuságát, aki szücs-szüntelen bámulta ma-gát a patak tükreben, addig-addig gyönyör-ködővén saját képmásában, míg bele nem szeretett és nagy szerelmében el nem sor-vadt. A monda szerint vérből fakadt aztán az a selymes levelű virág, amely illatozásá-ban versenyre kél az orgonával, jázmin-nal is.

Utóbbi a spanyol hidalgó heves szívé-nek emésztő lángolására tereli gondolatai-mat, az agy józan működését gátló, vad érzelmeire, míg ellenben a kis gyöngyvirág, a május e kedveltjének üde, tiszta lehellete, az északi Frithjof, a hires viking kedvesé-nek a hűséges lügborgnak ártatlan szerel-mét juttatja eszembe.

A május határozottan azoké, akik szeretnek. Szinte összeolvad vele a szerel-mes. Ugy érzi, mintha az ő szeme sugározná a fényt. Az ő lelkének dallamait odábitaná a suhogás, amely ígész zeneként, halk ringásban hullámszik az áterben. Az ő sza-vára és csak neki csieseregné a madár, neki bókolna a virágsereg...

Amott a mezőn ifju halad. Szíve lázasan dobog. Vágyakozással néz körül — les valakit. Várja a lelke pár-ját.

Es kevésvártatva fiatal leány közeledik feléje. Rózsaszinben hevülő arccal, félénk tekintettel nyújtja csókra fehér ujjait... aztán kéz-kézben mennek odább.

Boldogan andalognak a bársonyos fűven. Majd beülnek a dalos erdő szélén.

És édes-dévaj évődés közben elmerülnek egymás nézésébe.

Felettük remek sötétkék, a mélységes ég. Csak a láthatár környékén kissé acél-szürkés. Ott aztán gyönyörű összhangzatban olvad bele, a bőségesen nyíló fák dombo-rodó lomaja, melyeket élénk tarka pillék csaponganak körül.

Gerlebugás, fülemilecsattogás, átható virággillat, különös tavaszi ittasság tölti be be a levegőt s édes érzések kötelékével fűzi össze a szerelmeseket, elyziummá va-rácsolja nekik a léte.

De még az érzéketlent is megtámadja ám a május! Addig-addig fondorkodik míg megbizsergetti vérét, megháborgatja ben-sőjét, megfethetetlen ujongással elegendes só-várgást ültet a szívébe.

Hát még a fogékonyt mennyire hatal-mába ejti. Telíti lelkét egekig szálló ábrán-dokkal, lázongó s bilincset nem ismerő ér-zelmekkel.

Nincs is maradása a korlátot emelő falak között. Kikívánczik a szabadba. Megy is, mintha erőszakkal huznák-vonnák látha-tatlan lány zenekarok.

A természet ölen aztán elszórazokzik. Megkönnyebbül. A gögicselő szellő mintegy meglopja fünek-lombnak, apróra eltagolja, mire elesitul a tulesigázott idegzet. Mintegy galambszárnyon suhogna vissza aztán be az ekképen megnyugodott a pompás tavasz hódtó lehellete, amely olyan varázsos, hogy még a szenvedőt is el-elandalítja.

Mert hát a május sem mindenható ám. Kedvéért, nem függeszti föl csapásait a sors! Csak épen az engedélyezi, hogy üdítő irrat szolgáljon anoak, akit e hónapban sem kínál-tatott meg.

S bizony jó orvosnak bizonyult. Ugyan-csak gyógyítgatja a bántódót, csillapítja keservét, különösen ha annak igyekszik is bü-báját a maga javára kiaknázni.

Afféle ügyes Circe a május! Nemcsak, hogy enyhíti a gyötördő fájdalmát, meg a köszivet megolvasztja, hanem az özvegyeket is kikaklatja csendes nyugalmukból. Föl-élesztgeti bennük az elhamvadt parázst. A mult édes álmait röpökdteti körülöttük. — Csakhogy aztán irigyen tekintenek az ifjak felé, akik nemcsak légiés ábrándoknak ör-vendenek, de tularadó szilaj kedvvel élvezik az életet, mintha csupa forró, sístergő láva lüktetne ezreik hálózatában.

A virágzás szava persze mégis csak az ifjusággal van összhangban. A fakadó remé-nyek az ígéretett boldogság tavaszos képei, azokat illetik meg, akiké a jövő.

Azokban nemesak üdvöt kínáló adó, kápráztatón kecsgető, lelkét emelő, testet orvosló a május. Tud kegyetlen is Jenni.

Meglepo pompával ékesíti a természetet és mégis akárhányszor szegődik fagyos szentjeivel, azaz hatalomra engedi vergődni őket. És olyankor kérelhetetlenül pusztítani is kezdenek azok.

Jeges érintésükre lehorgaszítja fejét a zsenge növény. Megfonnyadnak a vidámzöld levelek. Lehullong a gyümölcsfák illatot árasztó virágzata és rózsás hóként fekszi meg a földet.

De mégis ritkán diadalmaskodhatnak a hideg napok „Maja“ — a szépséges isten-asszony, a csirázás védője.

Akinek az ókorban a május szentelve volt, többnyire megtaltalmazza védeceit. — Nem engedi erőre kapni a fagyot. Széttárja melegeitnyújtó köntösét s annak védelme alatt mentül szorgalmasabb igyekvésre buz-dítja a növényzetet.

Legvonzóbb is az ő siralma alatt a szerves élet fejlődése. Az ő napsugara hozza legbódítóbb illatozásba a virányt, legédesebb suttogásba a megújított erdőt s csattogtatja legbájosabban a fülemilét.

Hatalmasabb vagy a kitünőbb ő bornál májusi napsugár! Erősebb a tokajinál vagy „Lacrime Christi“-nál, mert mámorod vesze-delmesebb azokónál. Könnyen kerget örvénybe. S anbak mélységei aligha vannak pünkösdi rózsákkal, avagy párminnal Ripátrázva. A virágaid sohajtotta illat, esellőid zenéi nem tanítanak bölcsességre, a mindennapi munka szíves teljesítésére ellenben délibábokat raj-zolnak előd, s ha meggondolatlanul vakon utánuk futsz, károdra lehet. — Mire aztán szírod a tavaszt, azt az édesgető csalfa

májust, amely elérhetetlen tündéreképeket hajszozni biztatok.

Csak az ész meghallgatásával hódolj tehát a májusi égbe hívogató szózatának óh ember!

Ne ittassodj meg tülön-tul bájitalától, amely nem olt szomja, hanem még éleszti.

Okkal-móddal dobd magadat, menyei öleléssel biztató karjaiba. Akkor nem mérgez meg a piros pünkösöd a virágpazar szava. Sőt boldogít, fejleszt életkedvet s a föld rögei közül a magasba emeli mintegy lelkedet.

Aforizmák.

A legrutább hazugság az, amelyet mérgezett igazságból készítenek.

Az asszonyok kellemetlen dolgokat mondanak barátóiknak; és ezt igazságszeretnek nevezik.

Azzal dicsekszel, hogy nincsenek ellenségeid. Vannak barátaid?

— Igen.
— Csak nézz körül azok közt...

Két dolog van, ami kiszámíthatlan: a világ végtelensége és az emberek ostobasága.

Ha megakarod ismerni felebarátodat, figyelj meg, hogy mit tart — nevetségnek.

Aki fel akar törni az égbe, annak hinnie kell a saját csillagában.

A szerelem olyan, mint a költő; az ismert nótához mindig talál új rimeket.

Neu szabad idő előtt megvénülni, mert idővel ugys megvénül az ember.

A javulás utján van a legrosszabb kövezet.

Némely ember azért bosszankodik, mert egy másikat nem bosszanthat.

Az általam leggondosabban összeállított és tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegytiszta

SÓSBORSZESZ,

mely már eddig is igen nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógyszerárteremben

Ára: egy kis üvegnek 45 kr.
egy nagy üvegnek 90 kr.

Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek. Használati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel adatik.

TÓTH BÉLA

gyógyszertára és illatszer raktára
DEBRECZENBEN, Tisza-palota.

A szépség egyik főkelléke a szép arczbőr!

Minden hölgynek módjában áll ezt megszerezni a FÖLDES-féle

MARGIT-CRÉME

csodás hatású arckenőcs használata által.

A MARGIT-CRÉME rendkívül finom, kellemes sikkosságu, fel-szívódó, kedves illatú vegyszer, mely már az első kísérlet alatt mintegy behízelegi magát; a bőrnek rögtön kellemes, puha bársonyszerű tapintatot ad. Előnyös tulajdonsága ezen krémnek, hogy a bőrt nem teszi zsíros tapintatuvá, fényessé, mint más kenőcs, sőt ellenkezőleg, annak fényét, mint a puder elveszi, minél fogva nappal is alkalmazható.

Ára egy tégelynek 2 korona, kis tégelynek 1 korona.
Margit-szappan 70 fillér, Margit-puder 1 korona 20 fillér,
Margit-fogpép 1 korona, Arcviz 1 korona.

Készíti:

FÖLDES KELEMEN

gyógyszerész ARAD.

6 koronás rendelések bérmentve küldetnek.

165

Hamisítványoktól óvakodjunk!

Utánzatoktól óvakodjunk!

A FÖLDES-féle MARGIT-CRÉME kapható Debreczenben: Balazs Uddon, Götz Nagy Ferencz, Jóna és Jóna drógeriájában, L. Koronás Mándor, Mihályos Jóna, Marakózy László, Szilveszter Ferencz, Tóth Béla gyógyszerészeknél.

SZENT-LÁSZLÓ (Püspök) GYÓGYFÜRDŐ

Nagyvárad mellett, Kernáts János fürdőbérli kezelése alatt.

Kényelmes közlekedés. Vasuton Nagyváradtól fél, kocsin 3/4 órai távolban. Május, augusztus hónapokban naponta 12, vasárnap és ünnepnapokon 16 vonat közlekedik Nagyváraddal. A vasuti állomás a fürdőtelepen van.

Az európai hírű 41° C. meleg természetes hévíz javulva van: az ízületek és izmok csuzos bántalmainál, üdült s különösen savas izületű láboknál, csonttörések és különösen visszamaradt vastagodásoknál, köszvénynél és annak különböző alakjainál, idegbajoknál, melyek rheumatikus alapon keletkeztek (ischiasnál; különböző bőrbajoknál, végre női bajoknál; belsőleg: heveny és idült gyomorbántalmak, májbajok és vesekövek esetében. Állandó fürdőorvos: dr. Nagy Ignác.

A különböző igények szerint berendezett nagyszámu szobák napi ára 1 kor. 20 fill. és 6 kor. között váltakozik. Gyógyterem (Cursalon) hirlapokkal, zongora, könyvtár és tekeasztal. Teraszok szép kilátással. Étterem, cukráza, sétahelyek a fürdőtelepek és a mellette elterülő 5serdőben. Az erdőben jó tekepálya és Lawn Tennis. Öt tükörfürdő és három kádfürdőn kívül mórfürdők is vannak rendszerezítve. Fürdők 40 fillértől 1 kor. 20 fillérig. Elsőrendű, kitiűnő állandó zenekar. — Telefonösszeköttetés Nagyváraddal. 437

Villanyvilágítás. A legszebb kirándulás és szórakoztatási hely. Konyha és vendéglő a bérli saját kezelése mellett. Prospektust kívánatra küld a fürdőkezelőség.

HÁLA

készítet engem, hogy minden tüdő- és torokbajban szenvedővel szivesen és díjtalanul közöljem, mily módon szabadult most már tanító fam egy egyszerű, olcsó és hatásos termék által hosszadalmas szenvedésétől.

H. Baumgartl, Gastwirt in Neudek bei Karlsbad.

LOKOMOBILOK, GŐZCSEPLŐGÉPEK, BENZINMOTOROK,

ARATÓGÉPEK, TALAJMÍVELŐ ESZKÖZÖK,

TELJES MALOMBERENDEZÉSEK, STB. STB.

KIVÁNATRA SZIVESEN KÜLDÜNK ÁRJEGYZÉKET ÉS KÖLTSÉGVETÉST.

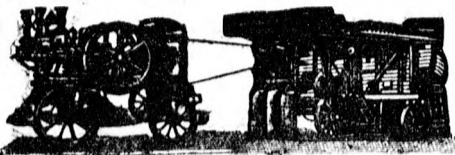
MAGYAR KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE, BUDAPEST

Egyedül létező újdonság!
Számítlan első díjjal és diszoklevéllel hirtetve.

PÉCSI S. motortelepe
BUDAPEST, VI. GYÁR-UTCA 26. SZÁM.

Ajánlja egy cséplőgépet, mint ma omblenre leggyorsabb benzínlokom-biljait és szivó-gőzmotorait, melyek bármikor VI. Gyár-utca 26. házban láthatók.

Tejes jótállás kitűnő cséplésért.

Ezen motorok egyenletes járásuk és bámulatos egyszerű szerkezetük folytán bármely legjáratlanabb ember által is azonnal könnyen kezelhetők. Ugyanígy itt beszerzhető bármely gazdasági gépek, úgy mint: vetőgépek, fűrészes cséplőgépek, szecskák és repavágók, daráló stb. 414

Árjegyzék ingyen! Pontos kiszolgálás! Olcsó árak részletfizetésre!

Walla József
márvány-mozaik-, műkö- és cementárú gyára
Budapest, VII., Gizella-ut 38. sz.
Márvány-mozaik-lapok
velencei módra.
Cement-lapok sima és római mozaik-utánzat. Mozaik lap à la Mettlach.
Kerámít- és Klinker-lap.
PORTLAND-CEMENT-CSÖVEK.
Kőanyag-csővek. 303

Stoósz-fürdő

elsőrangú klimatikus gyógyhely és vizgyógyintézet
670 m. a. t. sz. f. (Abauj-Torna megye.)

Vasuti állomás: Meczenéz és Szomolnokhutta, honnan a fürdő kocsin egy óra
Posta és távirtda helyben.

Fürdőidény május 15 től szept. 30-ig.

Gyógyeszközök:

vizgyógymód, villamozás, massage, diatetikus- és hízó kurák, Oertel-féle terránkúra.

Magyarország egyetlen klimatikus gyógyhelye, hol tuberkolotikusok felvételt nyernek és a Spengler-fél kettős ojtással kezelteknek.

Pensió: beleértve lakás, ellátás, kiszolgálást, orvosi gyógykezelés az összes gyógyeszközökkel együtt naponta 9:50—12:50 kor-ba kerül. Igazgató-főorvos: dr. FEJÉR VILMOS, Winternitz tanár és a zuckmanteli sanatorium volt első assistense. Prospektussal és mindennemű felvilágosításra szívesen szolgál.

369

a fürdőigazgatóság.

„GROOM“

benzinmotoraink és cséplőlocomobiljaink csodákat művelnek! Csak mi adunk 3 évi jótállást. Ha Budapestre jön, nézze meg. Malom és villamvilágítási berendezések, szivógázmotorok, részletfizetés. Árjegyzéket ingyen küld: 161

Zamborszky és Társai

szabad. önműködő motor favágó gépgyár
b. t. Budapest, V., Vigszínház-u. 3. sz.

Aki Budapestre jön, ide megy !!

Ámor nagykávéház

(ezelőtt: BELICZAY)

Budapest, Nagymező-u. 7. sz.

o o o 349

Tulajdonos: **KANZLER GYULA.**

o o o

Naponta Toll Árpád és Toll Károly teljes zenekara

hangversenyez.

Minden idegen nézze meg!!

Budapest látványossága !!

Gyönyörű látványosság !!

Gyertyánliget

(MÁRAMAROS MEGYE)

a legszebb, a legegészségesebb klimatikus erdei gyógyhely, ásványfürdő és vizgyógyintézet.

Csodálatos, szép magas fekvés, por és szélmentes, ózmodus, enyhe levegő, kitűnő ízű és könnyen emészthető, tiszta vasforrások. Teljesen berendezett vizgyógyintézet. Legradikálisabb gyógsiker: vérszegénység, sápkór, idegesség, neurasthenia, gyomor-bélbajok és női bántalmaknál. — Kényelmes, csinos lakások és igen jó ellátás. o o o o o

Igen mérsékelt árak. — Idény: május—október.

Előnyök: 1. Olcsó árak és fesztelen életmód. 2. Enyhe éghajlat és barátságos környezet. 3. Közeli vasútállomás és kocsit.

312

A fürdőigazgatóság

Ha köszvényben vagy csuzban szenved, ha rheumaticus bántalmak gyöttrik, használja az orvosilag kipróbált s kiváló jónak elismert

Tölgyfa-balzsamot,

mely a legrövidebb idő alatt megszünteti s gyógyítja a legfájdalmasabb köszvényes vagy csuzos betegségeket, hát- és derekfájást, a kezek és lábak csuzos szaggatását.

A tölgyfa-balzsam a balzsamok királya,

mert hatása gyors s biztos. Mint lob- s daganatoslató szer is páratlan!

Csak külsőleg használandó, egyszerű bekenés által.

Egy próba meggyőz arról, hogy a tölgyfa-balzsam legjobb szer a csúz, köszvény, rheuma, ülőidegzésbe (ischiás) ellen feltalált összes szerek között.

I üveg tölgyfa-balzsam ára: 1 korona 50 fillér.

Kapható:

22

Mihalovits Jenő gyógyszertárában Debrecenben.

Saját sajtólásu kókuszolajból nyert szavatoltan tiszta, legkitűnőbb minőségű

„BÓNIO“

Bejegyzett védjegy.

311

kókuszszirt árusít az Első Magyar Kókuszdió-Olajgyár

„Bóni“ gyártelep és mezőgazdasági r.-t. Nyirbájos.

Vezérképviselő: Gansl L. és Fla, Nyíregyháza.

Hogy hívják?

Véletlentől függ sok ember boldogsága! Mindenkinek életében voltak és vannak pillanatok, mikor szerencséséjét, boldogságát megalapíthatná! Talán a neve melletti osztálysorsjegyszám egy nagyobb nyereséggel lesz kihúzva már a legközelebbi húzásokon! Tegyen szerencsekísérletet az itt közölt névsorban levő saját vagy családtagjának neve melletti számmal, mely csakis

KISS KÁROLY és TÁRSA

bankházában, Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 13. szám alatt kapható, mert

KISS szerencséseje NAGY!

Ábel 93828	Barnabás 67699	Eleazár 34081	Géza 24800	Johanna 48132	Lóránt 67309	Oktavius 63604	Szalvátor 37797
Abrahám 90659	Bella 51332	Elemér 9824	Gida 22263	Jzlán 50642	Lothar 94961	Szérafín 2335	Szerafin 32078
Adám 51248	Béla 54783	Eleonóra 19759	Gilbert 37765	Jónás 27194	Lőrinc 93330	Szeréna 22216	Szeréna 39439
Adólf 63462	Bence 63605	Ella 12705	Gizella 39424	Jonathán 32087	Lucia 91508	Szidónia 19772	Szidónia 48156
Adolár 67337	Benedek 73379	Ella 20083	Gottfrid 33818	Jordán 39588	Lucián 79847	Szigfried 79837	Szigfried 8400
Adolf 8364	Benjamin 90443	Elvira 90751	Guidó 27103	Józsa 41629	Ludmilla 67307	Oszkár 66925	Taksony 22229
Adorján 13651	Benő 91908	Elza 51495	Gusztáv 48187	József 37764	Ludwig 64578	Othelló 54732	Taksony 13656
Adrián 22207	Bernát 93395	Emánuel 78354	Gyúri 92588	Judith 92580	Lujza 54717	Othmár 60131	Taszió 64609
Adrienne 16511	Berta 91928	Emil 78354	György 91319	Julia 90788	Lukács 8391	Ottília 67695	Taszió 54784
Agátha 78202	Bertalan 73380	Emilia 90403	Györgyike 94982	Julián 68730	Lukrécia 20680	Ottó 13568	Tekla 54784
Agnes 90440	Berthold 53400	Emma 78316	Gyöző 45565	Juliska 54413	Megda 22158	Ottokár 22157	Teofil 64596
Agost 54710	Bertram 51486	Emőd 48195	Gyula 22273	Jusztina 64296	Magdolna 12716	Ódón 8151	Teodor 90408
Agoston 64240	Biri 64599	Emőde 50647	Gyuri 33825	Jutka 8247	Malvin 67629	Órzi 67604	Tercsi 45569
Akos 90448	Blanka 67694	Erasmus 39752	Habakuk 48157	Kajetán 21064	Manfréd 54782	Pál 54406	Teréz 39477
Aladár 73372	Bódóg 90758	Erna 37326	Hajnalka 51217	Kálmán 16890	Manó 52605	Paula 73366	Terka 39472
Alajos 73339	Bogdán 4424	Ernesztin 95343	Hedvig 94956	Kamil 22196	Manó 60180	Paulin 67625	Tibor 94966
Albán 54775	Boldizsár 22171	Ernő 91912	Heléna 91912	Károly 37792	Margit 13661	Pepi 98658	Tihamér 91348
Albert 46927	Bonifác 13574	Ervin 92322	Henrik 67666	Károly 37792	Mária 22203	Péter 94913	Tinka 90830
Albin 96080	Borbála 37755	Erzsébet 63625	Herman 8153	Katalin 23146	Mariska 48126	Piroska 98379	Titusz 64239
Albrecht 91333	Boriska 24754	Erzsébet 63609	Henriette 13270	Katalin 27119	Márk 38879	Pista 13628	Tivadár 54721
Alfona 48162	Böske 23148	Etel 51485	Hilár 22215	Kázmér 32092	Márkus 23145	Pongráé 22195	Timon 16884
Alfréd 22271	Brigitta 52609	Eufrozina 54441	Hilda 13570	Kelemen 48133	Márta 8813	Ráchel 54435	Tódor 13626
Alice 32074	Camilia 60143	Eugénia 78248	Huberth 64584	Klára 63203	Márta 16888	Rafael 60081	Ulrik 4406
Amália 9810	Carolina 78233	Éva 90677	Hugó 51496	Klotild 73203	Márta 64236	Regina 63616	Orbán 13625
Ambrus 22591	Cecilia 37799	Ézsaiás 95348	Humbert 67691	Klára 51497	Máté 64233	René 8222	Valentin 22186
Andor 90653	Cézár 48169	Fábián 91936	Ibolyka 92598	Kolozs 60148	Matild 52608	Rezső 20082	Valér 67679
András 98323	Clarrissa 39568	Fanni 54447	Ida 90791	Konrad 67331	Mátyás 94205	Richárd 13688	Valéria 67692
Angelika 63608	Clementin 68009	Farkas 73301	Ignác 90791	Konstant 90438	Maxim 90803	Róbert 22249	Vazul 83675
Anna 54408	Constant 60717	Felicia 91916	Ika 96077	Kornél 95331	Melania 93655	Rókus 93673	Vencel 96068
Antal 90752	Córa 91985	Félix 94986	Illés 54417	Kornélia 93652	Melinda 94984	Roland 90770	Vendel 91513
Andor 94950	Cornélia 93346	Ferdinánd 2328	Ilma 63613	Kristóf 91342	Melitta 46920	Reman 22163	Verona 8291
Antonia 20098	Cristian 96076	Ferenc 66911	Ióna 20561	Krisztián 22217	Menyhért 22244	Romeo 39745	Vidor 13657
Aranka 13252	Dániel 90520	Flóra 54429	Imre 13627	Krisztina 12711	Mici 13683	Róza 34098	Viktor 67626
Arisztid 8128	Dávid 6807	Flórián 78259	Ipoly 20052	László 78470	Mihály 79835	Rozália 27200	Viktória 64611
Armand 90657	Demeter 48186	Floris 90757	Ince 67680	László 68017	Miklós 67665	Rozina 34094	Vilma 78320
Armin 73389	Demjén 34076	Fodor 73221	Iren 95000	Laura 46941	Miksa 66920	Rudolf 33805	Vilmos 78314
Arnold 67603	Dénes 48149	Franciska 90539	Irma 91545	Lázár 39735	Milán 92485	Sámson 22259	Vince 54773
Aron 78318	Dezso 64618	Frida 48180	István 90775	Lea 37794	Mór 91081	Salamón 94201	Virgil 54434
Arpád 48152	Demokos 91540	Fridrika 51221	Iván 60491	Lehel 32096	Móric 23116	Sámsón 32456	Virginia 9815
Arthur 39775	Donáth 91540	Frigyes 90835	Ivor 78251	Lénár 27188	Mózes 32456	Samu 91335	Walter 19760
Arszén 68726	Dóra 96075	Fülöp 90849	Izabella 90676	Lenke 39566	Náci 45585	Sámuel 92315	Wilhelm 21068
Attila 60078	Dorottya 22276	Gábor 39732	Izidor 16888	Leó 48141	Nándor 39486	Sándor 60056	Wladimir 22194
Augusztá 51249	Döme 32458	Gábor 23131	Izor 10095	Leó 48141	Nándor 39486	Sándor 60056	Wladimir 22194
Aurél 64600	Dömötör 39451	Gabriel 9816	Izrael 2337	Leó 48141	Nándor 39486	Sándor 60056	Wladimir 22194
Aurélia 90441	Eberhard 46987	Gabriella 9816	Izrael 2337	Leó 48141	Nándor 39486	Sándor 60056	Wladimir 22194
Balázs 73350	Edith 3367	Géza 13283	Jakab 64585	Leó 48141	Nándor 39486	Sándor 60056	Wladimir 22194
Bálint 67682	Ede 22209	Gedeon 74133	Janka 98671	Leó 48141	Nándor 39486	Sándor 60056	Wladimir 22194
Baltazár 51497	Eduárd 13274	Gellért 90673	János 95336	Leó 48141	Nándor 39486	Sándor 60056	Wladimir 22194
Bandi 96081	Edwin 79382	Gergely 46911	Jenő 45555	Leó 48141	Nándor 39486	Sándor 60056	Wladimir 22194
Barbara 91307	Elek 90447	Gertrud 39437	Joachim 39446	Lórenc 60118	Norbert 78257	Szabolcs 67340	Zsófia 53378
						Szaniszló 53395	Zsuzsanna 39480

A szives megrendeléseket postafordultával kérjük, hogy a kívánt szám időközben el ne adassék.

Az eddigi húzásoknál szerencsénk volt már

háromszor a jutalmat	600,000 koronát	1800,000
a legnagyobb főnyereményt	400,000 koronát	400,000

Összesen 4 sorsjegyre 2.200,000
koronát igen tisztelt vevőinknek kifizetni.

Több ezer fél nyert a most lefolyt sorsjátékban nagyobb nyereségeket KISS-nél. Minden egyes húzás után közzétesszük a nagyobb hírlapokban a nálunk nyert sorsjegyek jegyzékét úgy, hogy mindenki könnyen meggyőződhetik, miszerint igen tisztelt vevőinknek különösen kedvez a szerencse. Kísérlelje meg tehát szerencséséjét mindenki KISS bankházában, mert KISS szerencséseje NAGY!!

KISS KÁROLY és TÁRSA Központ, IV. Kossuth Lajos-utca 13. szám alatt. —
Fiók-üzletek: Erzsébet-körut 22. sz., Váci-körut 5. sz.
a magyar királyi szabadalmazott osztálysorsjáték főeljárású helye.

A Kiss-féle sorsjegy Debreczenben a következő helyeken kapható: Álmosdy Sándor
Batthyány-utca 12. Lukács Sándor Csokonai-utca 15.

A XX-ik sorsjáték
I. oszt. húzása már
május 23-án és
25-én lesz.

Tessék kivágni és címünkre beküldeni.

MEGRENDELÉS.

KISS KÁROLY és Tsa bankháza Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 13.

Sziveskedjék nekem a XX. sorsjáték I. osztályára a..... sorsjegyet, hivatalos tervet és húzás után hivatalos nyereséjjegyzékét küldeni.

A sorsjegy árát: } mellékelve bélyegeken küldöm } A meg nem
K..... fill. } egyidejűleg postautalványon } felolót kérek
kérlem utánvételezni } átadni

Név:
Pontos cím } Lakhely, utca, házszám:
Utolsó posta (megye):

Az I. o. sorsjegyek árai
Egy nyolcad 1 K 50
Egy negyed 3 K —
Egy fél 6 K —
Egy egész 12 K —

APRÓ HIRDETÉSEK

Díja: 10 szögig 40 fillér, minden további szó 4 fill., vastagabb betűkkel szedett szó 6 fill.

Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges levélbélyeg beküldetik.

— Apró hirdetések előre fizetendők. —

Eladó a Nagy-Szapannos-utca 19. számú ház, a Szepesen 13 hold és a Czuczabeli 14 hold föld. Értekezhetni lehet Csokonai-utca 35. sz. 455

Üzlethelyiség vagy nagyobb földszinti lakás tágas mellékhelyiségekkel, lehetőleg a belső városban, közeli időben való bérbevételre kerestetik. Ajánlatok e lap kiadó-hivatalához kéretnek. 456

Egy házmester, nős, a házhoz, egy másik házmester, nős a kertben, egy bejáróné vagy takarítóné és egy fiugyerek hetesnek felvétetik Arany János-utca 59. sz. a. 447

80 darab különféle fajgalamb eladó jutányos áron Paesirta-utca 42. 448

Permetezéshez legalkalmasabb és legolcsóbb az országban elősmert legjobb 10 versenyen első díjjal kitüntetett a Veréb István által Debrecen, I. Szapannos-utca 10. sz. alatt gyártott pót szabadalmazott „S u g á r” permetező. Permetezőket tökéletes javítás és átalakítás végett elfogadok. Árjegyzék ingyen, bérmentve. 418

Eötvös K. munkái

1-16 diszkótesben, új, 48 forint helyett csak

◀ 36 forint ▶

Harmath

könyvüzletében 52

Füvészkert-utca 14.

Telefon 374.

Könyvjegyzék ingyen.

„VERGÉ” egészségi szivarkahüvely különlegességek olcsón kaphatók.

Villamos világitás,

villámhárítók, villamos házi csengők, házi- és magán telefonok, berendezések és javítások. Évi jókarban tartási bérlet. Szakszerűen és olcsón mindenféle villamos felszerelési anyagok, gyógyászati műszerek és kerékpár alkatrészek raktára. Készít és javít a legkomplikáltabb munkákat. 126

FÖLDVÁRI L.,

„Debreczeni Első Elektrotechnikai vállalat.” Kossuth-utca 1.

Postakönyveket félárban lehet venni a kiadóhivatalban.

Lapelárusítók, fiuk, asszonyok, férfiak újságárusításra felvétetnek a „DEBRECZEN” kiadóhivatalában Arany János-utca 2. szám.

14—16 éves

kifutó fiuk havi fizetéssel felvétetnek a kiadóhivatalban: Arany János-utca 2-ik szám, (Hungária kávéház).

Napernyők

óriási választékban
és feltűnő

olcsó árak mellett

Bosznay J. és Társa

divatáruházába

Debreczen, Kossuth-utca 5.

A cégünknel vásárolt ernyők huzatát, ha egy vagy két év alatt elszakad, teljesen díjtalanul ujjonnan behuzatjuk

435

SZŐLŐPERMETEZŐK
kerti fecskendők, kerti padok, jégsekre-nyek, fagyalt-gépek, mosó-, mangorló-, facsaró-gépek raktára

SESZTINA LAJOSNÁL
Debreczen, Piacz-utca 23.

SZŐNYEGEK

jutta, spárga, hollandi, kiddemünster, tapasztry, veloux, futó- és szalonszőnyegek minden nagyságban, torontáli szőnyegek, díványterítők, — butorszövetek és creppok, viaszkos vászon

legolcsóbb szabott árban.

Ágy- és asztalterítők

szövet- és csipkefüggönyök, stórok

SZABÓ LAJOS FIAI

divat-, vászon- és szőnyegáruháza

DEBRECZEN,

Rózsa-utca 1. szám.

Alapított 1842. évben.

VÁSZON ÁRU

fehérneműek, valamint sifonok és paplanlepedő-vásznak, virágos és csikos csinvatok, damaszt-étkező- és aszur kávésterítők, damaszt- és frottir törölközők, törölő-kendők, és nankingok, valamint kész női fehérneműek és paplanok a

legolcsóbb szabott árban.

Női ruha divatvásznakból

mintákat kívánatra készséggel küldünk.

MOSÓ ÁRUK

női ruhákra, budai kékfestő voalok, osmanosi savannak, judish foulárd, Batist, Atlas, Satin. 120 cm. széles sima színes francia batistok, angol zefírek, szerb vásznak

legolcsóbb szabott árban.

Kész női ruhák és bluzok

himzett batistban, vászonban és pongés selyemben

KÉSZ FEHÉRNEMŰEK

vászon, sifon és batist női ingek, nadrágok, háló köntösök és alsó szoknyák, sima és himzett kész ágyhuzatok, selyem, lüster és cloth alsó szoknyák, karton, kasmir és selyem paplanok, matrácok

legolcsóbb szabott árban.

Férfi ingek, lábravalók,

hálóingek, gallérok, kézelők, nyakkendők és divatsebkeendők

BRASSÓI SZÖVET

férfi és gyermek ruhákra, valamint angol férfi ruhaszövetek, tennis kelmék, nyári mosó szövetek, hozzávaló bélésaruk, turista ingek

legolcsóbb szabott árban.

Férfi ruhaszövet.

Mintákat kívánatra készséggel küldünk.

Napernyők!

francia P. D. jegyű fűzők, arozfátyol, divatvők, csipke- és selyemsálók, batiszt- és csipkegallérok, nyakkendők, keztük, gyöngy- és bőr divattáskák, csipke-szalag-, selyemkendők

legolcsóbb szabott árban.

Harisnyák nők, férfiak

gyermekek részére állandó nagy választékban

SZABÓ LAJOS FIAI

divat-, vászon- és szőnyegáruháza

DEBRECZEN,

Rózsa-utca 1. szám.

Alapított 1842. évben.